

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ У ЗВ'ЯЗКУ З 67-МИ РОКОВИНАМИ ДЕПОРТАЦІЇ З КРИМУ КРИМСЬКИХ ТАТАР ТА ОСІБ ІНШИХ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ

Шановні співвітчизники!
Минає 67 років відтоді, як за декілька травневих днів з Кримського півострова було депортовано на чужину майже 200 тисяч кримських татар, зруйнувавши тим самим їх багатовіковий життєвий уклад і культурні традиції.

Насильного виселення сталінським режимом у сорокові роки минулого століття зазнали також болгар, вірмени, греки, італійці, німці, представники інших етносів, що населяли кримську землю.

На цьому скорботному шляху тисячі вигнанців загинули від голоду, хвороб та знущань.

Українці розділяють біль кожного, хто постраждав у ті лихі часи. Бо не загоїлися ще душевні рани та не стерлася пам'ять про масові виселення під час колективізації та політичних репресій.

Сьогодні ми з сумом схилиємо голови перед пам'яттю усіх загиблих внаслідок сталінських депортацій.

Здобуття Україною незалежності відкрило для виселенців шлях до рідної землі, і тепер ми можемо пишатися розмаїттям нашої багатонаціональної культурної спадщини.

Ми по праву гордимся тим, що за роки незалежності в Україні не було серйозних міжнаціональних конфліктів. Це свідчить, що ми – єдиний народ, монолітність якого не вдається порушити ніколи і нікому.

Але попереду ще багато роботи. Слід удосконалювати засади державної етнологічної політики, утверджувати міжкультурний діалог та толерантність у суспільному житті, активізувати вирішення проблем, пов'язаних з облаштуванням на батьківській землі депортованих та їх нащадків.

Маємо усвідомити, що злагода та громадянський мир – це наш найцінніший здобуток і запорука успішного розвитку.

Хай же пам'ять про загиблих під час депортації, шана до тих, хто не схилився перед ударами долі, додадуть нам сил і мудрості у розбудові сильної, демократичної, квітучої Української держави.

Віктор ЯНУКОВИЧ.

НАРОД, ЯКОГО «НЕ БУЛО»...

Скорботну дату депортації кримськотатарського народу – 18 травня, я відзначаю разом з ним ще з радянських часів, з 1989 року. Про те, як наполегливо намагалися піддати цей народ забуттю, знаю, як не багато інших. Ми, працівники державного книжкового видавництва «Таврія», добре вкмітували: будь-яка згадка про його перебування на кримській землі буде вилучена із тексту, а того, хто це допустив, буде покарано. Так, незадовго до початку нинішніх перетворень вже віддрукований багатотисячний тираж «Путівник по Бахчисараю» (14-те видання) було пущено під ніж, працівники видавництва залишилися без квартальної премії, а безпосередніх винуватців було покарано – редактора книги С. К. Сосновського невдовзі звільнили з роботи за статтею.

Але все це тільки інтригувало мене, і коли з'явилися в Криму перші представники кримськотатарського народу, 18 травня я ховала під хустинкою своє руське волосся і вирушала до центру міста, попри те, що мої сусіди навіть дітей не пускали до школи – боялися різанини.

Та, на щастя, за наступні понад двадцять років про щось подібне мені не доводилося. Кримськотатарський народ виявився миролюбним, хоча і наполегливим в досягненні своєї мети. Йшлося про представницьку квоту у владі, про землю, про визнання за ним права корінного народу та політичну реабілітацію.

(Продовження на 5-й стор.)

Мустафа ДЖЕМІЛЄВ: «НАШІ ПРИНЦИПИ НЕНАСИЛЛЯ ДАЛИ ЗМОГУ УНИКНУТИ КРИВАВИХ КОНФЛІКТІВ У КРИМУ»

Мустафу Джемілева не треба зайвий раз представляти. Залишаючись чинним політиком, він уже став людиною-легендою. Кілька місяців тому велика група українських і закордонних науковців висунули Мустафу Джемілева кандидатом на отримання Нобелівської премії миру, а наприкінці квітня «за моральне, духовне та етичне лідерство в Україні» він став лауреатом нагороди Українського католицького університету «Світло справедливості». Чому попри складні і гострі конфлікти за останні 25 років в Криму не пролилося крові, які найгостріші проблеми зараз постають перед кримськими татарами, чи небезпечний політичний іслам та чи впливові проросійські групи в кримськотатарському національному русі – про це ішлося в інтерв'ю Радіо Свобода з лідером Меджлису кримськотатарського народу Мустафою Джемілевім.

– Мустафа-ефенді, як Ви оцінюєте результати боротьби кримськотатарського національного руху протягом кількох десятиліть? Чи всі Ваші очікування здійснилися?

– Цілі національного руху були сформовані ще в середині 50-х років двадцятого століття. Я маю на увазі повне повернення кримськотатарського народу на історичну Батьківщину і відновлення у правах. На сто відсотків досягнути цього поки не вдалося. Досить велика кількість кримських татар змушена залишатися і досі на місцях заслання. Повернення було важким, багато проблем ще не вирішено. Проте я маю зазначити ось що: звичайно, ми знали, що колись цей режим буде знищений, що ця імперія розпадеться, і колись ми повернемося на свою Батьків-

щину. Але відверто кажучи, що це ми побачимо своїми очима, що самі повернемося, в це не вірилося. Тому гріх казати, що нічого не досягнули. Бажань, звичайно, було більше, але реальність... В реальності таких великих кроків ми не очікували, що так вийде. У мене, наприклад, була найбільша мрія – померти на свободі, щоб ховали не з номерком в голові... В те, що я повернусь, мало вірилося.

– Із чим в українських реаліях доводиться зіштовхуватися кримським татарам сьогодні? Які проблеми ще досі не вирішені? Як зняти на півострові гостроту земельного питання?

– Якщо говорити про найгостріші, найбільш злободенні проблеми кримськотатарського народу, я би все ж на перше місце

поставив не земельне питання, а питання збереження національної ідентичності. Адже наші діти практично не можуть розмовляти рідною мовою. Немає шкіл, системи освіти рідною мовою. Якщо до депортації на території Кримської АРСР було близько 400 шкіл, то за всі роки незалежності України нам вдалося відкрити лише 15. Звичайно, це не такі школи, як довоєнні. Вони значно більші. Проте в цих п'ятнадцятих школах навчається лише 10 відсотків кримськотатарських дітей шкільного віку, тобто, лише 10 відсотків наших дітей мають змогу отримати хоч якісь навички рідної мови.

– Але більшість предметів і вони вивчають нерідною мовою?

– Ні, звичайно, більшість – нерідною. Тим не менше, в цих школах вони отримують хоч якісь знання кримськотатарською мовою. Інші 90 відсотків ходять у російськомовні, переважно, школи. Мова йде про втрату національної ідентичності, асиміляцію. (Закінчення на 4-й стор.)

НА ПРОЩУ ДОТАРАСА...

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ
ДНІ -
«СВЯТО
ДЛЯ БАГАТИХ»?!

стор. 3

УРОК УКРАЇНСЬКОЇ

«НАМ ДАЛИ
ПО ШАПКЕ -
І ПРАВИЛЬНО
СДЕЛАЛИ...»

стор. 6

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

«НІЧ МУЗЕЇВ
У «ТЮРМІ
НА ЛОНЦЬКОГО»

стор. 7

«ЧАС РОЗКИДАТИ КАМІННЯ БЕЗПОВОРОТНО МИНУВ...»

18 травня в Криму пройшли жалобні заходи, присвячені 67 річниці депортації кримськотатарського народу. За оцінками правоохоронних органів, в них взяла участь близько 15 тисяч осіб. Учасники жалобних заходів п'ятьма колонами з різних точок Сімферополя прийшли на площу Леніна, де відбувся Всекримський мітинг.

У цей пам'ятний день хочу висловити слова подяки організаторам і учасникам траурних заходів, в першу чергу, Раді міністрів АР Крим, Меджлису кримськотатарського народу, всім громадським організаціям, національним громадам, які взяли в них участь, за порядок і толерантність, взаєморозуміння і співпрацю.

Організація і проведення таких масових заходів – непросте завдання, але всі ми з нею впоралися, ще раз продемонструвавши нашій країні і всьому світу, що Крим – багатонаціональний край, земля, де процвітають дружба і згода, де представники різних поглядів, різних національностей і конфесій здатні не лише вислухати, але і почути, зрозуміти один одного.

Окремі слова вдячності – співробітникам правоохоронних органів, які поставилися до поставленого завдання – збереження громадського порядку в ході масових жалобних заходів виважено і професійно.

Траурні заходи, що відбулися 18 травня в Криму, наочно показали – час розкидати каміння безповоротно минув. Прийшла пора конструктивного, ділового діалогу, співробітництва. Тільки так можна вирішити накопичені роками проблеми, тих, що стосуються не тільки облаштування репатріантів, а й соціально-економічного розвитку АР Крим у цілому.

Постійний Представник
Президента України в АР Крим
В. Г. ЯЦУБА.

ЗАСНОВНИКИ:
Міністерство культури і туризму України, Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця».

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети "Кримська світлиця" нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства "Просвіта" "БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ".

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА.

Газета зареєстрована Міністерством юстиції України.
Ресстраційне свідоцтво КВ № 12042-913ПР від 30.11.2006 р.
Індекс: 90269.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів несуть автори.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Літствання з читачами - на сторінках газети.
Редакція застерігає собі право скорочувати публікації і виправляти мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора - (0652) 51-13-24;
відділів - 51-13-25;
51-13-27.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
95006, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 5, 2-й поверх, кімн. 13 - 15.
E-mail: wik@swit.crimea.com
Сторінка в Інтернеті: http://svityltysia.crimea.ua

Зам. ...
Наклад - ...

Видавець - ДП Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України.
03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1, тел./факс (044) 498-23-63.
Р/р 37128003000584 в УДК у м. Києві МФО 820019 код ЄДРПОУ 16482679
E-mail: vidavnictvo@gmail.com

Передплата кампанія на видання ДП «Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України», в т. ч. і на тижневик «Кримська світлиця», здійснюється за наступними реквізитами: вул. Васильківська, 1, м. Київ, 03040, 2 поверх, 6 корпус. Відповідальна особа за передплату - Сидоренко Ірина.
Тел./факс (044) 498-23-64.

«МАЙБУТНЯ УКРАЇНА – ЦЕ СУЧАСНА, ПОЗБАВЛЕНА КОРУПЦІЇ ДЕРЖАВА...»

Президент України Віктор Янукович ближчим часом підпише закон про боротьбу з корупцією.

«Найближчими днями я підпишу закон про корупцію, прийнятий Верховною Радою України, який передбачає жорстку боротьбу з корупцією», – повідомив Глава держави 19 травня під час засідання регіонального Комітету з економічних реформ при Закарпатській ОДА.

Віктор Янукович наголосив: корупція не дає країні розвиватися.

Президент повідомив, що до нього надійшла інформація, що «деякі голови районних державних адміністрацій Закарпатської області займаються корупцією». За словами Глави держави, мова йде про земельні питання, сферу бізнесу. «Це тимчасове явище. Як тільки людина «потрапить в об'єкти» – вона буде негайно звільнена», – сказав В.Янукович.

«Я попереджаю: якщо тут у влади були такі традиції – потрібно припинити це не-

гайно. Я звертаюся до підприємців Закарпаття: пишіть мені листи або телефонуйте, надайте мені інформацію, хто вам перешкоджає працювати, вести бізнес», – сказав Президент.

Глава держави наголосив: розвиток України залежить, у тому числі, й від того, наскільки успішно країна боротиметься з корупцією. «Я хотів би, щоб ми з вами розуміли: майбутня Україна – це сучасна, позбавлена корупції держава. Це країна з європейськими стандартами», – підкреслив Президент.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича.

ТИМ ЧАСОМ...

УКРАЇНА - ОДНА З НАЙБІЛЬШ КОРУМПОВАНИХ КРАЇН
Аудиторська компанія Ernst & Young представила дослідження корпоративного шахрайства і корупції в країнах Європи, Україна виявилася однією з найбільш корумпованих країн.

ВР ПОСТАВИЛА КРАПКУ У ДИСКУСІЇ ПРО ВСТУП ДО МИТНОГО СОЮЗУ?

Верховна Рада ухвалила постанову «Про рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан і перспективи розвитку економічних відносин України з ЄС (зона вільної торгівлі) та Митним союзом».

Як передає кореспондент УНІАН, за дане рішення проголосували 289 із 385 народних депутатів України, зареєстрованих в сесійній залі.

Відповідно до постанови, Кабінет міністрів у четвертому кварталі 2011 року має поінформувати Верховну Раду про стан виконання рекомендацій парламентських слухань.

В рекомендаціях зазначається, що європейська інтеграція визначається одним з головних зовнішньополітичних пріоритетів нашої держави, і основним першочерговим завданням на найближчу перспективу є завершення переговорів та підписання Угоди про створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС як невід'ємної частини Угоди про асоціацію з ЄС.

Водночас зазначається, що підтримка розвитку торговельно-економічного, науково-технічного та інвестиційного співробітництва України з іноземними державами на взаємовигідній основі також відноситься до засадничих принципів зовнішньої політики України. «Це є міцним підґрунтям для розбудови взаємодії з новоутвореним Митним

союзом Білорусі, Казахстану та Росії як на багатосторонній, так і на двосторонній взаємовигідній основі» - сказано в рекомендаціях.

Згідно з документом, Верховній Раді рекомендовано активізувати діяльність щодо прийняття законів, спрямованих на адаптацію законодавства України з законодавством ЄС та нормами і принципами СОТ; запровадити механізм парламентського контролю, що унеможливить прийняття законодавчих актів, які за предметом правового регулювання відносяться до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства ЄС та норм і принципів СОТ і не відповідають вимогам європейського права.

Кабінету міністрів рекомендовано продовжити активну роботу щодо створення Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, а також щодо укладення та подальшої імплементації нового Договору про створення зони вільної торгівлі в рамках СНД на принципах і умовах Світової організації торгівлі з неухильним забезпеченням національних інтересів України в контексті пріоритетності захисту національного виробника високотехнологічної продукції та продукції високого ступеня обробки, збереження промислового потенціалу України, залучення інвестицій та прискорення модернізації економіки України.

Як зазначив заступник голови Верховної Ради Микола Томенко, коментуючи дану постанову, ВР таким чином поставила крапку в дискусії про вступ України до Митного союзу.

МАЙНОВИЙ КОМПЛЕКС ДТРК «КРИМ» ПЕРЕДАЛИ В УПРАВЛІННЯ РАДИ МІНІСТРІВ КРИМУ

Уряд передав майновий комплекс державної ТРК «Крим» до сфери управління Ради міністрів АР Крим. Відповідне розпорядження Кабміну № 378-р від 11 травня оприлюднене на урядовому порталі.

«Прийняти пропозицію Ради міністрів Автономної Республіки Крим та Державного комітету телебачення і радіомовлення щодо передачі цілісного майнового комплексу державної телерадіомовної компанії "Крим" (м. Сімферополь, вул. Студентська, 14) до сфери управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим», - йдеться в документі.

Як уточнив ТК генеральний директор ДТРК «Крим» Михайло Шматов, раніше майновий комплекс компанії перебував в управлінні Держкомтелерадіо. Ініціатива про передачу виходила з Ради міністрів. «У зв'язку з тим, що постійно відвідують нашу компанію, керівництво автономії бачило складне фінан-

сово-матеріальне становище. Ми фінансуємося з державного бюджету, цих коштів недостатньо. Крим готовий був допомагати, але не міг через законодавство», - пояснив він.

Пан Шматов сподівається, що в компанії після переходу під управління Ради міністрів поліпшиться матеріальне забезпечення й технічне оснащення.

«Телекритика».

«МИКОЛА ЯНОВИЧ, ДЕ ДЕШЕВА ГРЕЧКА?»

У Криму китайська гречка продається, через що її не відразу властяться розпізнати. Про це заявив голова Ради міністрів Криму Василь Джарти під час засідання уряду автономії у вівторок, 17 травня.

За його словами, закупівлю китайської гречки займається якась комерційна структура. «Купує незрозуміла структура, за незрозумілі кошти, за незрозумілою ціною, незрозумілої якості, фасують її незрозуміло де. Більш того, розуміють, що наша ментальність така, що не хочуть її люди їсти, фасують в українському фасуванні. Люди дізнаються про це тільки тоді,

Як пише газета «Коммерсант-Україна (№ 78 від 20. 05. 2011 р.)», це вже другий звіт компанії, що стосується України. Цього року серед 2300 респондентів (від рядових співробітників до керівників вищої ланки) з 25 європейських країн було опитано 100 представників великих українських компаній.

В опитуванні Ernst & Young вперше включено пункт про рівень корупції в країні. 91% українських підприємців вважають, що хабарництво і корупція широко поширені. За цим показником Україна поступається лише Росії (93%), тоді як в середньому по Європі він становив 62%. Але якщо в Європі про збільшення рівня корупції в цьому році повідомили 40% респондентів-підприємців, то в Україні – 55%.

Обнародований вчора щорічний рейтинг конкурентоспроможності Інституту розвитку менеджменту швейцарської бізнесшколи (IMD) підтвердив цю ситуацію. Україна зберегла в ньому 57-у позицію серед 59 досліджуваних країн, випередивши лише Хорватію і Венесуелу. Проте за показником рівня корупції Україна посіла останнє місце, виявившись гіршою за Росію, що розташувалася на одну позицію вище.

У ВЕРХОВНІЙ РАДІ КРИМУ

Депутати прийняли Звернення до Президента України Віктора Януковича з питання продовження до 2015 року терміну дії Програми розселення та облаштування депортованих кримських татар та осіб інших національностей, які повернулися на проживання в Україну, їх адаптації та інтеграції в українське суспільство.

18 травня в Сімферополі пройшли пленарні засідання сесії Верховної Ради АР Крим. В роботі сесії взяв участь Постійний Представник Президента України в АР Крим Володимир Яцуба.

За пропозицією Голови Верховної Ради АР Крим Володимира Константинова депутати прийняли Заяву у зв'язку з подіями у Львові 9 травня 2011 року. У документі йдеться: «Верховна Рада АР Крим рішуче засуджує цинічні провокації в м. Львові під час святкування Дня Перемоги. Відповідно до Закону України «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років» передбачено проведення святкових заходів з використанням символіки військових років як знака подяки і данини пам'яті полеглим. Осквернення цих символів є наругою над почуттями людей усіх поколінь. Створення перешкод бажанням вшанувати пам'ять героїв, образа дією ветеранів війни є грубим нехтуванням прав людини. Верховна Рада АР Крим висловлює категоричний протест проти знущання представників ВО «Свобода» та їх прихильників над пам'яттю полеглих, розпалювання міжнародного протистояння, ревізії історії, вандалізму відносно головних символів Перемоги. Верховна Рада АР Крим заявляє про неприпустимість подібних проявів екстремізму та неонацизму. Винні у протиправних діях мають понести заслужене покарання. Вважаємо за необхідне прийняття закону про заборону радикальних організацій неонацистського толку, реабілітації та героїзації фашистських колабораціоністів».

Також на сесії було прийнято Звернення до Президента України Віктора Януковича з питання продовження до 2015 року терміну дії Програми розселення та облаштування депортованих кримських татар та осіб інших національностей, які повернулися на проживання в Україну, їх адаптації та інтеграції в українське суспільство.

У документі, зокрема, говориться, що термін дії Програми, затвердженої постановою Кабінету міністрів України, завершився в 2010 році. Проте, враховуючи її недофінансування і невиконання за основними показниками, проблеми кримських татар та осіб інших національностей, депортованих за етнічною ознакою, залишилися невирішеними.

«У 2011 році через відсутність фінансування та державної програми створилася критична ситуація у сфері розселення та облаштування репатріантів. Дію державної програми з розселення та облаштування депортованих до теперішнього часу не буде продовжено, а у відповідній статті Державного бюджету України на 2011 рік передбачено виділення тільки 23,3 млн. гривень на реалізацію даних заходів. У зв'язку з різким скороченням обсягів фінансування, яке не дозволило ввести в експлуатацію ряд об'єктів високого рівня будівельної готовності і погіршить соціально-економічне становище репатріантів, Верховна Рада АРК у своєму зверненні від 22 грудня 2010 просила передбачити збільшення асигнувань з Державного бюджету України на 2011 рік на зазначені цілі до 87,0 млн. гривень. Тим не менше до теперішнього часу ситуація не змінилася.

Сьогодні в Криму проходять жалобні заходи у зв'язку з Днем пам'яті жертв депортації. У цей день кримчани шанують пам'ять сотень тисяч невинних жертв злочинних репресій, віддають данину поваги людям, які присвятили своє життя боротьбі за відновлення зневажених прав і свобод. Забезпечення вирішення їх проблем є одним з найважливіших завдань держави.

У зв'язку з викладеним просимо Вас, шановний Вікторе Федоровичу, посприяти у прискоренні прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про продовження дії Програми розселення та облаштування депортованих кримських татар та осіб інших національностей, які повернулися на проживання в Україну, їх адаптації та інтеграції в українське суспільство на період до 2015 року», а також забезпечення її фінансування з Державного бюджету України на 2011 рік в обсязі не менше 87 млн. гривень», - йдеться у Зверненні. У ході засідання також було прийнято постанову про вступ кримського парламенту у Всеукраїнську Асоціацію органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад».

Крім того, Верховна Рада АР Крим погодила створення в автономії Кримської республіканської установи «Клінічне територіальне медичне об'єднання «Університетська клініка», затвердив заходи програми «Знайти солдата!» на 2012-2015 рр., підтримав створення меморіального культурно-духовного комплексу пам'яті жертв фашистського терору «Село Лакі» та меморіального комплексу пам'яті жертв фашистського концтабору, що знаходився в період Великої Вітчизняної війни на території радгоспу «Червоний».

З метою збереження культурної спадщини Героя України, заслуженого майстра народної творчості України, заслуженого художника АР Крим Віри Роїк було прийнято рішення про створення в Криму музею української вишивки її імені. На засіданні було дано згоду Раді міністрів АР Крим на створення Кримського республіканського підприємства «Кримський зерновий елеватор» та Кримського республіканського підприємства «Чисте місто».

Також було прийнято проект постанови «Про здійснення запозичення у формі випуску облігацій внутрішньої позики АР Крим 2011 року», метою якої є залучення коштів на покриття дефіциту бюджету розвитку автономії в 2011 р. для комплексного вирішення екологічних проблем Криму в частині реалізації інноваційного екологічного проекту у сфері збору і переробки твердих побутових відходів у м. Сімферополі і Сімферопольському районі.

Прес-служба Постійного Представника Президента України в АР Крим.

22 ТРАВНЯ - 150-РІЧЧЯ З ДНЯ ПЕРЕПОХОВАННЯ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В УКРАЇНІ

ДУХОВНА ВЕРШИНА УКРАЇНИ

ГЛАВА ДЕРЖАВИ ПРИВІТАВ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ МІЖНАРОДНОГО ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО СВЯТА «В СІМ'І ВОЛЬНОЇ, НОВИЙ»

Президент України Віктор Янукович надіслав вітання учасникам і гостям міжнародного Шевченківського літературно-мистецького свята «В сім'ї вольної, новий».

«Прийміть щирі вітання з нагоди Шевченківського свята «В сім'ї вольної, новий», яке цього року проводиться на благодатній і мальовничій кримській землі.

Тарас Шевченко – духовна вершина України. Шевченкове слово протягом останніх двох століть об'єднує наш народ, пробуджує його волелюбну енергію та національну свідомість. Шлях до незалежності нашої Батьківщини проходив через Шевченкову спадщину, яка консолідує нас навколо утвердження вільної, замочної й демократичної України.

Висловлюю вдячність усім, хто доклав зусиль до проведення цього літературно-мистецького свята, щоб у дружньому колі «сім'ї вольної, нової» вшанувати геніального поета і художника, мислителя і пророка, гордість Українського народу.

Будьмо ж достойними заповітів Тараса Шевченка!», – йдеться у вітанні Віктора Януковича.

Президент побажав учасникам та гостям свята міцного здоров'я, натхнення та нових звершень на благо України.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича.

ОСТАННІМ ШЛЯХОМ КОБЗАРЯ...

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин упевнений, що пам'ятні заходи з нагоди 150-річчя перепоховання Тараса Шевченка, які відбудуться на території України та Росії, увійдуть до літопису спільної історії і стануть надбанням сучасності. Про це В.Литвин заявив, виступаючи у неділю у Санкт-Петербурзі під час наради голів парламентів Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць СНД, повідомила прес-служба Верховної Ради.

Як зазначив В.Литвин, з 16 по 23 травня відбудеться поїздка «Останній шлях Т.Г.Шевченка» за маршрутом Санкт-Петербург - Твер - Москва - Тула - Орел - Севськ - Глухів - Кролевець - Батурин - Ніжин - Бровари - Київ - Канів.

Вчора з Києва, за словами В.Литвина, прибув автобус з представниками України в наступному складі: тріо бандуристок «Червона калина» (м. Львів), насадки Т.Г.Шевченка, учасники першої поїздки «Останній шлях Т.Г.Шевченка» в 1991 році, учені-шевченкознавці, а також народні депутати і представники Верховної Ради України.

«Сьогодні в м. Санкт-Петербурзі відбуваються заходи за участю майстрів мистецтва з України і Росії, учених і громадськості біля пам'ятника Шевченку на площі його імені і в меморіальній майстерні Кобзаря музею Російської академії мистецтва», – повідомив голова ВР.

В.Литвин запросив керівників та членів делегації взяти участь у завтрашньому мітингу-реквіємі на Смоленському цвинтарі в Санкт-Петербурзі, а також в панадиді біля Пам'ятного каменя Т.Г.Шевченка, де він був похований, та вчорі його пам'яті в Таврійському палаці.

«17 травня делегація з представниками творчої і наукової інтелігенції Росії, Казахстану,

України відвідає місця мешкання Т.Г.Шевченка в Санкт-Петербурзі. З 18 по 21 травня до делегації приєднаються депутати Державної Думи і Федеральних Зборів Російської Федерації, депутати Мажилісу Республіки Казахстан, депутати і співробітники Верховної Ради України, представники Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць СНД, а також представники творчої і наукової інтелігенції, які пройдуть по вказаному маршруту, де зустрінуться з офіційними особами міст, творчою інтелігенцією, громадськістю, де зупинялася траурна процесія з тілом Великого Кобзаря», – зазначається у повідомленні прес-служби ВР.

22 травня в Храмі Різдва Христова в Києві, де відспівували тіло Т.Г.Шевченка в 1861 році, відбудеться поминальна служба, по закінченню служби учасники виїдуть до Канева, де відбудеться мітинг-реквієм на могилі Т.Г.Шевченка на Тарасовій горі з покладанням квітів, і відвідають пам'ятні місця і музеї Великого Кобзаря, повідомив В.Литвин.

«23 травня на базі Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка буде проведено наукову конференцію, присвячену його життю і творчості. Її учасники покладуть квіти до пам'ятника Т.Г.Шевченка в парку його імені, після чого обміняються думками про творчу спадщину Великого Кобзаря», – зазначив голова ВР.

Він подякував Раді, Секретаріату МПА СНД, парламентам країн СНД, депутатам Росії, Казахстану, Україні і інших держав-учасниць СНД, губернаторам, мерам і всім учасникам цієї культурної акції міжнародного значення.

«Упевнений, що це – практична демонстрація нашого розуміння необхідності збереження, примноження і обліку спадщини тих людей, які були подвижниками свого часу, виконували свою роль пробуджувачів народу, і тих людей, які по-новому зберігають пам'ять в такій непростій і неспокойній час», – заявив В.Литвин.

ДО КИЄВА ПРИБУЛО РІДКІСНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ШЕВЧЕНКА

Українська народна партія, Всеукраїнське Товариство «Просвіта» 19 травня у Києві провели акцію до 150 річчя перепоховання Тараса Шевченка. На Поштової Площі у церкві Різдва Христового відбулась панахида, урочистий мітинг і концерт.

В урочистостях взяли участь народні депутати України Іван Заєць, Павло Мовчан, члени Правління УНП Валерій Асачев, Володимир Ступак, Володимир Шовкошитний, народний артист України, кобзар-лірник Василь Нечепя, хор «Гомін» та хор «Просвіта».

«День перепоховання Тараса Шевченка – не просто повернення тіла Кобзаря. Це повернення його духу», – наголосив під час свого виступу Іван Заєць. А його однопартиєць Володимир Шовкошитний додав: «У той день, коли в Україну повернули тіло Шевченка, всі українці відчули, що є богообраними, бо в них є щось надзвичайне. Це щось – слово великого Тараса, Українського Народного Пророка».

Під час вшанування громаді було представлено рідкісне видання творів Тараса Шевченка, яке з 14 травня мандрує «останнім шляхом Кобзаря», а зараз направляється до Канева. 22 травня Українська Народна Партія передасть видання до Музею Шевченка на Чернечій Горі.

Акцію «Останнім шляхом Кобзаря» проводить Українська Народна Партія за підтримки Всеукраїнського Товариства «Просвіта». Урочистості

вже відбулись у Глухові, Кролеві, Батурині, Борзні, Оленівці, Мотронівці, Комарівці, Ніжині, Носівці, Козельці, Броварах. Останній пункт призначення – Канів.

У рамках акції на місцях зупинки відбувалось нагородження переможців конкурсу дитячих робіт «Про яку Україну мріяв Шевченко?», який оголосила УНП напередодні акції.

УНП везе рідкісне видання творів Тараса Шевченка. Видання унікальне тим, що воно чи не єдине, де зібрані всі поетичні та прозові твори Тараса Шевченка, а також всі його малюнки. Вага книги – 8 кг.

19 травня 2011 р. з нагоди 150-ї річниці перепоховання тіла Тараса Шевченка в храмі на честь Різдва Христового, що знаходиться на Поштової площі у Києві, відбулась панахида. Саме 19 травня 150 років тому труна з тілом геніального Кобзаря перебувала у київській церкві перед відправкою до Канева.

Богослужіння очолив Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет у співслужінні вікарія Київської єпархії єпископа Вишгородського Агапіта, керуючого справами Київської Патріархії.

На богослужінні були присутні політичні та громадські діячі, заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко, народні депутати та депутати Київради від фракції «БЮТ-Батьківщина».

КРИМ ВШАНУЄ ПАМ'ЯТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

20-22 травня в Автономній Республіці Крим (в містах Сімферополь, Ялта, Євпаторія, Севастополь, Білогірськ, Саки, Феодосія, Бахчисарай) відбудеться Шевченківське літературно-мистецьке свято «В сім'ї вольної, новий...».

До участі у заході запрошено відомих письменників України та зарубіжжя. Серед іноземних гостей очікуються: Марек Вавжжевич (Польща), Рішард Уліцький (Польща), Харук Токак (Турція), Гекхан Демір (Турція), які популяризують творчість Т.Шевченка, перекладаючи його твори мовами своїх країн. У складі української письменницької делегації до Криму завітають лауреати Національної премії імені Тараса Шевченка Володимир Яворівський, Василь Шкляр, Анатолій Кичинський, Петро Перебийніс та інші майстри пера.

У програмі Шевченківського свята – проведення мистецьких акцій, книжкових і художніх виставок, літературні вечори, презентації нових видань та творчих зустрічей з молоддю і мистецькою елітою Криму.

У рамках акції відбудеться покладання квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку, відкриття Шевченківських днів в Таврійському національному університеті та в Українській гімназії з виступами письменників перед студентами та учнями.

ТАРАС - НЕ ДЛЯ НАС?

ВЛАДА ПЕРЕТВОРЮЄ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ НА СВЯТО «ДЛЯ БАГАТИХ?»

Заступник голови Верховної Ради України Микола Томенко критикує владу за намір змінити традиційний підхід до проведення Шевченківських днів та перетворення їх на захід під умовною назвою «Шевченко для багатих».

Як повідомили УНІАН у прес-службі М.Томенка, про це він заявив в місті Глухові під час урочистостей з нагоди 150-річчя з дня перепоховання Тараса Шевченка в Україні.

Заступник голови Верховної Ради зазначив, що радіє великій кількості громадських акцій та ініціатив із вшанування Т.Шевченка. Водночас, він висловив жаль з приводу того, що «влада по-своєму трактувала що подію» і розкритикував її плани із вшанування пам'яті Кобзаря, зокрема 22 травня у Каневі. За словами віце-спікера, це швидше є спробою перетворити Т.Шевченка «для українського народу» на Т.Шевченка «для багатих». М.Томенко зауважив, що, за наявною у нього інформацією, влада відмовляється від вже традиційної для останніх років пішої ходи від Успенської церкви до Чернечої гори. «Демократичного і вільного відвідування Чернечої гори у день поховання (22 травня) не буде», – сказав він.

За словами М.Томенка, це все виглядатиме таким чином, що «до Великого Кобзаря влада прилігатиме вертольотами і приїжджатиме дорогими іномарками для того, щоби в супроводі охорони ізольовано від людей формально сказати, що вони шанують Тараса Шевченка». «Я не кажу про те, що для земляків Тараса Шевченка не зроблено нічого з об'яного: не відремонтовані дороги в Каневі, не завершено, як планувалося, будівництво Канівського будинку культури тощо. Але найстрашніше те, що Шевченківські дні перетворюють у захід під умовною назвою «Шевченко для багатих», а не «Шевченко для українського народу і світу», – додав він.

У Глухові віце-спікер парламенту візьме участь у зустрічі на українському кордоні міжпарламентської делегації у складі народних депутатів України та парламентаріїв Російської Федерації і Казахстану, яка прямує маршрутом «Останній шлях Т.Г.Шевченка». Акція приуроченою до 150-річчя з дня перепоховання Великого Кобзаря в Україні.

НОВИНИ СЕВАСТОПОЛЯ

ЛІКАРІ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ

До всесвітнього дня пам'яті людей, що загинули від СНІДу, у Севастополі оприлюднили досить сумну статистику: лише за квітень поточного року у місті померло 16 осіб. Цифри підтверджують: Севастополь, як і раніше, входить до першої п'ятірки регіонів України з досить високими показниками захворюваності. На сьогодні жертвами ВІЛ-СНІДу стали вже 418 севастопольців. 16 квітня севастопольські лікарі-епідеміологи провели прес-конференцію, на якій вкотре розповіли про причини та методи запобігання захворюваності цієї смертоносною хворобою, а також про допомогу в діагностуванні та лікуванні, яку можна отримати у місті.

«ХТО ВСИНОВИВ МІЛІЦІЮ?..»

Під завивання міліцейських сирен буцафору фігуру севастопольського чиновника прив'язали до повітряних кульок та відправили у небо. У такий спосіб представники декількох туристичних фірм Севастополя протестували 15 травня проти корупційності туристичної галузі. Протестувальники несли плакати «Геть монополізм!», «Хто всиновив міліцію?», звинувачуючи владу міста у корупції та протекціонізмі. На їхню думку, у Севастополі галузеві ради підприємців сфери туризму монополізовані окремими бізнес-структурами. А програма розвитку туристичної галузі давно потонула у свавіллі чиновників і міліції.

Свої вимоги представники туристичних фірм виклали у тексті-зверненні до обох гілок місцевої влади, підписавши його колективно під час проведення мітингу.

ВІДПОЧИВАТИМУТЬ, АЛЕ ЗА ГРОШІ

Відпочивати у лісових масивах передмістя Севастополя відтепер заборонено. Відділ МНС Севастопольської держадміністрації відвів для відпочинку громадян 12 спеціально визначених місць, що контролюватимуться лісомисливським підприємством. Там відпочиваючим запропонують засоби для запобігання пожеж, нададуть мангали, покажуть місце збору побутових відходів тощо. Бажаючі відпочити мають зареєструватися в рятувальній службі та погодити свій маршрут з лісниками.

Кількість відвідувачів лісових масивів Севастополя невпинно зростає. Туристи їдуть з усього колишнього СРСР, особливо з Росії та Білорусі. Донецьк, Дніпропетровськ, Київ також не проти неорганізованого відпочинку у Севастополі. Почастішали нещасні випадки: вже цього року підрозділи МНС врятували семеро неорганізованих відпочиваючих.

Відтепер, у визначених для відпочинку місцях, туристичні організації, столики, палатки, мангал, за ним навіть приберуть сміття, але не безкоштовно. «Севастопольське лісомисливське підприємство» вже підготувало калькуляцію за відвідування місць відпочинку. Бюджет міста витрат на заїжджого туриста не планує, як не планує й смітників, котрі він щороку залишає у лісових масивах. У цивілізованому світі відпочиваючий за все платить сам. Відтепер так само і в Севастополі.

КРОК ВПЕРЕД - ДВА НАЗАД

Ностальгія за радянським періодом, коли зачинене місто Севастополь було чистішим, ніж тепер, змусило його владу вдатися до запровадження Днів чистоти. Це щось на зразок осучаснених суботників. Відтепер щоп'ятниці, у пообідній час, працівники всіх державних та комерційних структур міста прибиратимуть навколишню територію. На думку владних чиновників, таким чином влада зекономить бюджетні кошти й місто, нарешті, стане чистішим.

Міською держадміністрацією будуть opracовані нові правила благоустрою міста, що передбачатимуть покарання за їх порушення. Складати протоколи на неналежне виконання нових правил благоустрою будуть правоохоронні органи.

Народні дружини та дошки Пошани у Севастополі вже відродили. На черзі – суботники під назвою Дні чистоти.

ГРАН-ПРІ – ЦЕ НАША «РАДІСТЬ»

На завершальному етапі III Всеукраїнського фестивалю народної хореографії ім. П.Вірського, що проходив у Києві, хореографічний ансамбль «Радість» з м. Севастополя у номінації «Дитячий самодіяльний колектив» здобув Гран-прі. У вибіркових турах фестивалю брали участь 86 професійних колективів з усіх регіонів України.

Керівництво Севастополя й, зокрема, управління культури і туризму міської держадміністрації привітало дитячий колектив та його керівників - Віктора й Тетяну Гоцуленко з перемогою.

Підготувала Л. СТЕПКО.

(Продовження.
Поч. на 1-й стор.)

Загроза повного зникнення народу. А питання землі — це соціальні проблеми, які з часом можуть вирішитися. Якщо ж люди втратять своє «я», то, виходить, що вся наша боротьба, всі роки ув'язнення були даремні. Асимілюватися ми могли з успіхом і в Середній Азії.

— Експерти кажуть, що земельне питання є не лише з суто соціальною проблемою, а частину ідентичності кримськотатарського народу.

— Це зрозуміло. Коли розбудовувалася єврейська держава, лідери сіоністського руху казали, що народом можна бути лише працюючи на власній землі. Без власної землі народ не зможе твердо стояти на ногах. Але тут, в Криму, в земельному питанні аспект більш соціальний. Вийшла дуже велика похибка в земельному питанні. Коли приймали земельний кодекс, ми неодноразово зверталися до представників влади, бо в тому проекті не були передбачені права депортованих. Положення про те, що земля при приватизації передається тому, хто працював на ній, тобто, членам колишніх колгоспів, вони зовсім не прийнятні для Криму і кримських татар, бо в силу відомих обставин ми не могли бути членами колгоспів у Криму. На той час ми були у засланні, в Узбекистані. Тому потрібно передбачити це в окремій статті — «право на землю кримських татар, які оселились в сільській місцевості, і які мають таке ж право на землю, як і члени колгоспів». Але, на жаль, нам цього досягнути не вдалося і в розпаданні землі ми були жорстоко обділені. Це один бік ситуації, що склалася.

Інший бік — розпаданню землі під забудову житла. Держава нам не повертає, те що було в нас відібрано незаконно — наші землі, наші будинки... В цих будинках вже живуть інші люди, які приїхали з різних областей Росії. Ми на цьому і не наполягаємо, адже розуміємо, що їм нікуди дітися. Держава каже, що вирішить наші проблеми, виділивши кошти з бюджету. І, дійсно, щорічно виділяються певні кошти на вирішення цієї проблеми. Але сума цих коштів така мізерна! Якщо на сьогодні облаштувалися в Криму 80 тисяч сімей, то за державний коштом отримали житло лише близько 7 тисяч сімей. Всі інші за рахунок власних заощаджень, власної праці тощо. Інженери, професори робили собі цеглу і будували будинки. Ось така ситуація. А раз державотворчі не виділяють житло, то кримські татари вимагають хоч ділянки під забудову. Але і тут чиниться опір. Адже земля має високу ціну. Місцеві чиновники надають перевагу різним комерційним структурам не за фіксовану плату, а у власну кишеню. В результаті виникають сутічки. Адже кримські татари бачать таку несправедливість стосовно земельних наділів, і вимушені самовільно займати собі ділянки під забудову.

Нас звинувачують в тому, що ми порушуємо закон, самовільно займаємо землю. Але так виходить, якщо б ми суворо дотримувались тих законів, тих приписів, які робила по відношенню до нас радянська влада і теперішня, то ми взагалі не були б на Батьківщині. На жаль, так виходить. Ми б хотіли, щоб все було по закону, по справедливості. Кримські татари дуже зацікавлені в стабільності, в укріпленні незалежної демократичної української держави, але нас постійно підштовхують до таких дій.

— Ви говорите, що кримські татари підштовхують, проважують на відповідну реакцію. Яка ймовірність того, що Крим може перетворитись на порохівницю? Чи можливі конфлікти, в яких безпосередньо будуть брати участь кримські татари?

— Якщо прослідкувати за розвитком подій у пострадянському просторі, Таджикистані, Узбекистані, конфлікти між узбеками і турками,

складі Російської Федерації. І відповідно тут проводиться досить сильна пропаганда, що майбутнє Криму з Росією. Більше, ніж 80 відсотків, хтось каже, що більше 90 відсотків російськомовних громадян Криму — це повоєнні переселенці, або їхні нащадки. У них історичний зв'язок зі своєю батьківщиною, там в них родичі. Це цілком зрозуміло. Нам єдине, що не зрозуміло, чому вони хочуть возз'єднатися зі своєю історичною батьківщиною разом з нашою історичною батьківщиною. Ми також прагнули повернутися на свою батьківщину, взяли валізи і приїхали сюди, а та частина населення Криму хоче в Росію разом з нашою історичною батьківщиною. Ось тут конфлікт, бо цього ніхто не дозволить. І якщо вони будуть переходити межу, то, дійсно, можливі будь-які конфлікти.

— Кажуть, що російська сто-

Мустафа ДЖЕМІЛЄВ:

НЕНАСИЛЛЯ ДАЛИ ЗМОГУ УНИКНУТИ КРИВАВИХ КОНФЛІКТІВ У КРИМУ»

конфлікт між узбеками і киргизами останнім часом, Карабаський конфлікт тощо. В Криму причин для появи таких кривавих конфліктів було куди-більше. Тут були такі ситуації, що ми були на межі. Але слава Богу, нам вдалося цього уникнути. Київ, офіційна влада приписує цю заслугу собі, хизуючись мудрою політикою, яку вони нібито ведуть, але правда в іншій площині. Головна причина в принципах, які були вироблені на початку національного кримськотатарського руху, принцип ненасильства. У всіх гострих ситуаціях ми кидали всі сили, щоб не допустити кровопролиття. Якщо починається кровопролиття, то зупинити це дуже важко. І головне, що вирішення проблеми заганяється в глухий кут, відхід вбік, назад. Тому наші принципи ненасильства дали нам змогу уникнути конфліктів. А те, що провокації є, що існують сили, які б дуже хотіли таких конфліктів, все це можна прослідкувати і в інтернеті, де стільки провокуючих публікацій, стільки образ на адресу кримських татар, особливо з боку російської преси. Мотивацію російської шовіністичної преси легко зрозуміти. Хоча є і винятки російських журналістів, які по совісті пишуть доволі об'єктивні статті. Але в цілому напрям такий: кримські татари — вороги. Постійне цькування, постійне навіювання думки, що татари ось-ось підірвуть Крим, що тут буде друга Чечня, друге Косово. Причина — видати бажане за дійсне. Певним силам дуже хочеться, щоб тут на Україні була своя Чечня. Слава Богу, це поки вдається уникнути.

— Ви порушили «російську тему». Наскільки вагомий російський чинник в політиці Криму? Чи є фактор впливу російської сторони на національний рух кримських татар?

— Офіційна статистика свідчить, що у Криму етнічних росіян 58 відсотків, а російськомовні (ті, що втратили національну ідентичність) — всі, окрім кримських татар під російським впливом. Були різні соціологічні опитування, згідно яким близько 75 відсотків російськомовних громадян Криму своє майбутнє пов'язують з Росією і в

пройшли трьохвідсотковий бар'єр і, практично, ніде не були обрані. Цього разу система на виборах була змішана і ми мали менше шансів провести своїх представників у депутати Верховної ради Автономної Республіки Криму. Але тим не менше, 5 депутатів пройшло у списку партії «Народний рух». Але якщо б зберіглась пропорційна система на виборах, то наших представників було б у Раді набагато більше. Думаю, що 10-11.

— Чи свідчить це про збільшення підтримки Меджлісу з боку кримськотатарського народу?

— Так, але після президентських виборів прийшла велика апатія. Це стан, як на мене, всього українського народу. Якщо на попередніх виборах брали участь 70-80 відсотків в цілому, то на цих, місцевих — 47 відсотків. Серед кримських татар — це 51 відсоток, але далеко не 70-80 як раніше.

— Чи може бути це пов'язано з впливом груп політичного ісламу, які закликають не брати участь у виборах? Наскільки сьогодні небезпечний такий вплив для кримських татар?

— Звичайно, це негативний вплив. Перед місцевими виборами, на президентських виборах, відсоток участі кримських татар був більше ніж 75 відсотків. Тому вплив людей, які хочуть, щоб кримські татари не ходили на вибори, був мізерний. Проте на місцевих виборах, де кожен голос золотий, такі угруповання несуть шкоди.

— Чи можуть такі групи, їх по різному називають, в тому числі — радикальні ісламісти, чи можуть вони вплинути на принцип ненасильницького вирішення болочих питань? Чи можуть вони змінити атмосферу боротьби кримських татар?

— Крим відрізняється від інших ісламських регіонів колишнього Радянського Союзу. Нам дуже пощастило в тому, що ми створили свою систему національного самоуправління ще до розпаду Радянського Союзу. В останній рік радянської влади літо 1991 року ми провели свій національний з'їзд Курултай. Оскільки національний рух передбачає відродження релігійного життя, то активісти національного руху

приймали найбільш активну участь у формуванні релігійних громад. А після обрання Януковича на пост Президента України вони активно почали доводити правильність своїх політичних переконань. Але їхня підтримка при всіх стараннях — дуже незначний відсоток серед кримських татар.

— Наскільки впливові ці проросійські угруповання серед кримських татар?

— Я би сказав, що цей вплив дорівнює нулю. На місцевих виборах ці угруповання на противагу Меджлісу кримськотатарському народу підтримували Українську селянську демократичну партію і Соціалістичну партію. Вони отримали потужну матеріальну підтримку влади. Розрахунок був такий: вони пройшли, стануть депутатами і можна буде сказати кримським татарам, що ось ви представники свого народу у владі. Але сталося так, що вони не

приймали найбільш активну участь у формуванні релігійних громад. А після обрання Януковича на пост Президента України вони активно почали доводити правильність своїх політичних переконань. Але їхня підтримка при всіх стараннях — дуже незначний відсоток серед кримських татар.

— Наскільки впливові ці проросійські угруповання серед кримських татар?

— Я би сказав, що цей вплив дорівнює нулю. На місцевих виборах ці угруповання на противагу Меджлісу кримськотатарському народу підтримували Українську селянську демократичну партію і Соціалістичну партію. Вони отримали потужну матеріальну підтримку влади. Розрахунок був такий: вони пройшли, стануть депутатами і можна буде сказати кримським татарам, що ось ви представники свого народу у владі. Але сталося так, що вони не

що все можливо, хоча не був впевнений. Але російська сторона все заперечила.

— Зараз на Кримському півострові живуть різні етнічні групи. Як Ви оцінюєте сьогоднішню атмосферу на півострові? Чи це атмосфера, яка була до депортації? І якою, на ваш погляд, має бути кримська автономія?

— У січні 1991 року був проведений тут в Криму референдум на тему «Чи бажаєте ви, щоб Крим був Автономною Радянською Соціалістичною Республікою як суверенна частина Союзу». Щось таке. Це був проект КПРС перед розпадом Радянського Союзу. Тобто, розв'язувались руки, якщо брати до уваги таке формулювання. Тоді кримські татари виступили категорично проти такого референдуму. Говорили, що Кримська Автономна Республіка в 1921 році була створена як національно-територіальна автономія, зараз проводити референдум на тему утворення автономної республіки в той час, коли народ знаходиться в місцях депортації, а тут лише незначна частина, — абсурдно. Ми тоді бойкотували цю ініціативу. Але як і очікувалося, більшість проголосувала за таке формулювання і почали наполягати на тому, щоб в Криму визнали результати референдуму. Тоді ми мали розмову з Леонідом Кравчуком. На жаль, результати цього референдуму розглядалися у Верховній Раді УРСР. І доводи тих делегатів із Криму, які виступали за рішення референдуму, були такі, що в Криму щільність російського населення найбільша, тому повинна бути автономія. Тобто, передбачалося створення фактично російської автономії. Коли ми говорили з Кравчуком на цю тему, він сказав, що перешкодити цьому референдуму не було можливим через тиск з Кремля. Хоча це вже був 1991 рік і тиск Кремля не був таким потужним, як раніше. Кравчук сказав тоді, що давайте створимо цю кримську автономію, а потім будемо наповнювати її національним змістом. Проте наповнення, про яке говорилося, не відбулося. Це вже декілька років поспіль Кравчук назвав цю автономію незаконно народженим дитям, але вже було пізно. Наші ж вимоги, які були сформульовані ще у місцях заслання — створити таку автономію, на таких самих принципах, як це було у 1921 році. Зараз мова не йде, щоб перейменувати її на Кримськотатарську Автономію. Вона називається Автономна Республіка Крим, але мають бути враховані елементи, які захищали права корінного народу. В першу чергу питання мови. Кримськотатарська мова має бути як до депортації однією з офіційних мов на території Криму. Якщо ця мова не функціонує, то вона приречена на зникнення. Вже зараз кримськотатарська мова знаходиться в списку мов ЮНЕСКО, які перебувають на стадії зникнення. Окрім того в автономії повинен бути механізм, який би захищав права корінного народу у представництві у всіх структурах влади. Гарантії немає, що не все буде тут диктуватися більшістю, тобто, як це прийнято в європейських країнах. На жаль, поки нам це не вдається.

— З огляду на політичні зміни в Україні, які зараз відносини у Меджлісу кримськотатарського народу з українською владою? Як кримські татари відчували на собі нові українські політичні реалії?

— Коли були президентські вибори, щоб визначити свою позицію, яку кандидатуру підтримувати, ми надіслали всім

«НАШІ ПРИНЦИПИ УНИКНУТИ КРИВАВИХ КОНФЛІКТІВ У КРИМУ»

кандидатам листи з нашими питаннями, щоб зрозуміти їх бачення про вирішення проблем кримськотатарського народу, і, в цілому, про розвиток України – в якому напрямку рухатися. Від Януковича ми відповідь не отримали і цілком зрозуміло чому. Адже якщо дадуть нам відповідь, які нам сподобаються, то втраять багато інших голосів. Прийшла до влади та сила, яка далека від того бачення, яке проповідує Меджліс кримськотатарського народу. Якщо при Кучмі, чи Ющенко, Меджліс розглядався як головна сила, яка протистоїть проросійським сепаратистам, то нову владу в основному підтримували якраз проросійські сепаратисти. Ми ж опинилися самі: ні підтримки з Києва, ні від місцевої влади, яка сформувалась після президентських виборів. Єдине, що нас рятує – консолідація кримських татар. Не дивлячись на неймовірні зусилля, щоб послабити Меджліс, тепер влада все ж змушена будувати з нами діалог. Я чув думки представників влади про повернення до колишньої форми, формату Ради представників кримськотатарського народу (коли до неї входили лише члени Меджлісу – ред.). Крок у правильному напрямі, якщо все так і буде. Хоча я розумію і труднощі в президентській структурі, бо вони видали указ, де конкретно вказали імена тих, хто представлятиме кримських татар з поміж представників нових угруповань. Тепер треба указ відмінити, сказати, що це помилка. Як вони будуть виходити з цієї ситуації, не зовсім зрозуміло. Але те, що є кроки назустріч по багатьох проблематичних питаннях для кримських татар – це кроки правильні. Як будуть розвиватися події далі – подивимось.

– Чи сформувалась нова генерація кримськотатарських лідерів?

– У нас є декілька молодіжних організацій. Вони досить активні. Вони підтримують тісні зв'язки з Меджлісом кримськотатарського народу. Кожні п'ять років ми проводимо вибори делегатів Національного з'їзду. Саме Національний з'їзд обирає цих лідерів, членів Меджлісу. Ми постійно намагаємось підтримувати молодь, хоча, можливо, вони в чомусь поступаються старим, більш досвідченим. Без оновлення, ми розуміємо це, в національному русі може бути застій.

– Ви декілька разів ставили перед делегатами Національного з'їзду Курултай питання про свою відставку з посади голови Меджлісу, але Вам відмовляли. Ви сказали, що все рівно наполягатимете на тому, щоб піти і дати дорогу молодим. Хто може прийняти Вашу естафету лідера Меджлісу?

– В національному русі кримських татар сформувалась певні принципи, від яких жодному лідеру просто так не дадуть відступити. Тому, хто буде очолювати Меджліс, звичайно, це має значення, але кардинально змінити напрям національного руху – неможливо. Побування тих людей, які кажуть, що мені не треба йти, що станеться розкол в національному русі, такі побування не кладання квітів до підніжжя пам'ятника. А змінювати керівника однозначно потрібно. Я з 1991 року головував. Уже 20 років. Це ненормально. Просто люди звикли до такого голови Меджлісу і думають, якщо прийде хтось інший, то щось радикально зміниться. Тим паче, я ж не збираюся зовсім йти, поки на ногах – я буду підтримувати нове керівництво.

**Володимир ПРИТУЛА,
Олеся БОРТНЯК.**

НАРОД, ЯКОГО «НЕ БУЛО»...

(Закінчення.)

Поч. на 1-й стор.)

Багато що з цього було досягнуто. На сьогодні, як значив у виступі голова Меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемільев, у органах влади різних рівнів працює близько тисячі кримських татар. А донедавна вони були і на найвищих урядових посадах. Щодо земельних наділів, то тут судити важко: подекуть, що у цьому відношенні представники цього народу нічим не відрізняються від усіх інших – у когось густо, а у когось пусто.

Чимало питань залишається актуальними для кримських татар і нині – про це відбили гасла, які ясніли у більш як п'ятнадцятирічному натовпі: «Татарська мова – у рідній державі», «Криму – статус національно-територіальної автономії у складі України», «Корінні народи мають право на самовизначення», «Кримськотатарський народ не реабілітовано – генцид продовжується», «Якщо влада не спроможна – повернімо історичну назву Криму» і тому подібне.

На балконі Українського музичного театру, звідки говорили промовці, були не лише керівники Меджлісу і закордонні гості, але й перші владні особи Криму, а розпочав мітинг прем'єр-міністр Василь Джарти, який назвав депортацію злочином проти людства та пообіцяв турбуватися про благополуччя кримськотатарського народу, а також зачитав слово від Президента. Президент виклав широковідомі факти про депор-

тацію та про трагічні її наслідки, а також зауважив, що подібним тортурам було піддано і представників інших народів. «Ми низько схилиємо голови перед усіма загиблими в дні депортації», – зазначив він, та пообіцяв стояти на сторожі монолітності і єдності незалежної України.

В подальшому з виступу Мустафи Джемільєва можна було довідатись про те, як же такі складаються стосунки Меджлісу з Віктором Федоровичем. Йому було закинуто що до невиправданих змін у Раді кримськотатарського народу при Президентові, а також щодо зустрічі в Криму «з випадковими людьми» замість представницького органу і ставлення до Меджлісу не як до представницького органу всього народу, а лише як до його частини. Про те, що на площі й дійсно були інакше мислячі, не важко було здогадатися і з написів на транспарантах. Але це й не дивно – «стовідсоткова однотайність» можлива була лише за радянської влади. Не дивно й те, що народного депутата М. Джемільєва схвилювало і недофінансування програми, пов'язаної з облаштуванням депортованих. Вірніше, повна його відсутність, бо з об'ємних 23 млн. гривень не одержано поки що жодної копійки.

На трибуні один за одним з'являлися й політики всеукраїнського масштабу. Це і заступник голови Народного Руху України Вячеслав Коваль, і виконавчий віце-президент Конгресу національних громад України Йосиф

Зісельс, і представник Християнсько-демократичної партії Юрій Решетников, і радник з питань релігії «Фронту Змін» Віктор Єленський. Всі вони були однодумцями з присутніми на площі. І вже завтра, аби їхня воля, задовольнили б вимоги кримських татар.

Особливо зворушливою була промова Віктора Єленського, який зазначив: «Рана, завдана кримськотатарському народові, й досі кровить. І кожний чесний українець, який пам'ятає про власні голодомори і страждання, має сказати: ваш біль – це наш біль». Він передав також глибокий уклін від членів своєї партії.

Щодо промов представників кримськотатарського народу, то всі вони були виголошені рідною для них мовою, і татари, котрих я «вербувала» у перекладачі, самі зрозуміли їх лише в загальних рисах. Тож, «просмажившись» кілька годин на спекотному сонці, я зрозуміла лише одне: те, що говорилось, було не для моїх вух, і настав час припинити традицію відвідування траурних мітингів, тим більше – за покликанням сержанта. Хоча ймовірно кримськотатарські лідери мають рацію: аби рідна мова жила, треба щоб вона функціонувала.

Категорично мені не сподобалося інше – хоча і було перекрито рух у всьому центрі й справно працювали гучномовці, «законні господарі Криму» в самому серці міста являли розташування на газонах – там сиділи, напівлежали, пили, їли, і важко було уявити, що ж вони залишать

після себе? Втім ще кілька годин тому тут була така зелена, свіжа, спеціально висаджена трава.

Але, звичайно ж, так поведилися не усі – легко було розпізнати корінну кримськотатарську інтелігенцію, бабусь і дідухів, які стояли на впроти трибуни на самому пеклі під сонцем – в національному одязі, з війсьними нагородами, зі стендом із зображенням своїх загиблих на війні товаришів. І для них це дійсно були святі хвилини, шкода, що таких людей дедалі залишається все менше. І це стосується усіх національностей.

Та не все найпривабливіше в минулому. Красномовне підтвердження тому – Султан, Ельмаз та Емір. Ці крихітки в національному вбранні прийшли на площу не пустувати і, можливо, саме вони будуть колись доносити правду про нашу минувшину своїм дітям та онукам (див. фото на 1-й стор.).

Та ось настав час виголо-

шення резолюції мітингу, яку Рефат Чубаров озвучив «загальнозрозумілою» мовою. В ній йшлося про встановлення справедливості щодо кримськотатарського народу та зазначалося, що це надзвичайно складно за відсутності належної законодавчої бази. Задля врегулювання цього питання кримськотатарський народ виступає з ініціативою проведення міжнародного форуму, який має сприяти встановленню прав кримських татар. Промовць закликав владу визначити дату і місце проведення форуму.

Очікується, що у разі вирішення питань, які стоять у татар на порядку денному, кількість представників цього народу збільшиться в Криму на сто тисяч.

Наскільки все це реально? Запитання риторичне, бо коли ви встанете бачили, щоб більшість добровільно здала свої позиції?

Тамара СОЛОВЕЙ.

Фото автора.

У СЕВАСТОПОЛІ ВІДБУЛИСЯ ЗАХОДИ ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ДЕПОРТАЦІЇ

У Севастополі 18 травня у зв'язку з 67-ми роковинами депортації з Криму кримських татар, болгар, греків, німців, вірмен відбулися жалобні заходи. Як передає кореспондент УНІАН, у сквері біля пам'ятника «Жертвам депортації» відбувся мітинг-реквієм, організований Севастопольською міською державною адміністрацією і радою представників кримських татар при голові МДА. Крім того, відбулося покладання квітів до підніжжя пам'ятника.

У заходах взяли участь перший заступник голови МДА Сергій Живодуєв і голова міськради Севастополя Юрій Дойников. Представники депортованих народів, які виступили на мітингу, зажадали невідкладного ухвалення закону України про відновлення прав депортованих і про статус кримськотатарського народу, надання земельних ділянок під індивідуальне житло-

ве будівництво у межі міста Севастополя і в сільській зоні, виділення до 2012 року з міського бюджету коштів на завершення будівництва багатоквартирного житлового будинку для репатріантів у 6-му мікрорайоні Камішової бухти, ухвалення рішення про повернення населення пунктам Севастопольського регіону їх історичних назв, а також включення до місцевого кошторису витрат управління культури і освіти МДА коштів на заходи щодо розвитку культури кримських татар, повернення ділянки землі на вулиці Очаковців, що раніше належала соборній мечеті. Учасники мітингу одноголосно затвердили резолюцію, яку вирішено направити Президенту України, в Кабінет міністрів України, в органи місцевої влади.

Голова міськради Ю.Дойников під час виступу на мітингу, зокрема, повідомив, що з 1991

року до Севастополя, на свою історичну батьківщину, повернулися 5720 представників кримськотатарського народу. «За ці роки на облаштування депортованих, які повернулися до Севастополя, відповідно до державної програми освоєно більш як 5,5 мільйонів гривень. Звичайно, робиться далеко не все, щоб люди, які повертаються до Криму і Севастополя, почувалися як у себе вдома. У зв'язку з цим Севастопольською міськрадою ухвалено рішення про виділення кримським татарам 1175 ділянок у передмісті Севастополя. Триває будівництво будинку в 6-му районі Камішової бухти. У місті не відчувається роз'єднання за національностями», – сказав Ю.Дойников.

Із Севастополя і приміських сіл були депортовані: 18-20 серпня 1941 року – кримські німці (97 чол.), 18-19 травня 1944 року – кримські татари (12 тис. 319 чол.), 27-28 червня 1944 року – греки (1053 чол.), болгар – 439 чол., вірмени – 229 чол.

ЛЬВІВ ПОМ'ЯНУВ ДЕПОРТОВАНИХ...

У Львові біля Музею Ідей Кримськотатарський Молодіжний Центр та ініціативна кримськотатарська молодь Львова провели акцію «Запали вогник у своєму серці», присвячену 67-річній депортації кримськотатарського народу.

Під час акції-реквієму з вогників були викладені число 67 та контури кримськотатарського національного символу «тамга».

Акція також пройшла у Сімферополі, Києві, Москві, Тбілісі, Судаку, Алушті та Ескі-Шехері.

Як повідомили ZAXID.NET організатори, 67 років тому – в ніч з 17 на 18 травня мало не стала останньою сторінкою багатотомової історії кримських татар, що пережили найстрашнішу трагедію у сво-

їй історії – депортацію.

Із 188 тисяч кримських татар, депортованих 18 травня 1944, близько 50% становили діти до 16 років, 35% – жінки і лише 15% чоловіки (більшість чоловіків ще були на війні).

«НАМ ДАЛИ ПО ШАПКЕ - И ПРАВИЛЬНО СДЕЛАЛИ...»

- Скажіть, будь ласка, пані Надіє, яка доля правди і вимислу у цій історії?

- Стосовно штрафу, це — цілковита неправда. Ніякого штрафу поки що не було. До нас і справді приїждили з перевіркою, але через скаргу відвідувача на неналежну якість звуку. Чимало років ми, на догоду місцевому населенню, самовільно перекладали українськомовні копії зарубіжних фільмів. Адже, всім відомо, що переважна більшість мешканців Севастополя — росіяни. Проте, від такого перекладу, зазвичай, страждає якість звуку. У ході перевірки також виникло запитання, чи маємо ми документ на право перекладу вже дубльованого зарубіжного фільму. Таких документів, звичайно

Минулого тижня громадськість Севастополя переймалася однією проблемою: російською чи українською мовою проходять і місцеві кінотеатри показ стрічки «Пірати Карибського моря». Звістка про те, що у Севастополі штрафують за показ кінофільмів російською, з'явилася не лише у ЗМІ Криму, але й у деяких центральних інформаційних агенціях.

Я звернулася до директора севастопольського комунального об'єднання «Кіносвіт» Надії Нікітіної, аби вона підтвердила чи спростувала цю інформацію. У сфері кінопрокату вона працює вже 25 років. До безтями любить свою роботу й переконана, що краще неї що галузь у Севастополі не знає ніхто. За роки незалежності вона стала Заслуженим працівником культури, кавалером Ордена княгині Ольги III ступеня.

ж, ми не мали. «Нам дали по шапке - и правильно сделали», - каже п. Нікітіна.

- Але ж за такі самовільні дії об'єднання «Кіносвіт» і справді може бути оштрафоване?

- Цілком ймовірно, але це має вирішувати суд, а не депутат з фракції «Русский блок», що захотів поіраїритися у ЗМІ. Нам ще навіть протокол перевірки не надіслали. Думається, не варто журналістам забігати наперед й подавати неправдиву інформацію. Після перевірки ми одразу виправили ситуацію, ви можете самі у цьому переконатися.

Надія Михайлівна заводить мене до кінозали, де якраз демонструється фільм «Пірати Карибського моря». Фільм дубльований українською мовою фірмою «Бі енд ейч», звук бездоганний. Зала на дві третини заповнена, попри обідній час. Увечері, каже п. Нікітіна, глядачів буде ще більше.

Чи поменшало відвідувачів з тих пір, як їм перестали «догоджати»

російськомовними перекладами?

- Як на диво, - ні. Найбільше, все-таки, серед наших відвідувачів молоді, а вона вже вивчала українську, починаючи з першого класу. Я думаю, що глядач швидко звикне до перегляду кінофільмів українською. Тим більше, що не всі фірми, з якими ми співпрацюємо, дублюють зарубіжні фільми українською. Чимало з них дубльовані російською. Ця проблема дещо надумана й непомірно заполітизована. Я зараз не хочу нікого звинувачувати, але, на мою думку, нехай політики вирішать у межах держави чи регіону, якою мовою дивитимуться кінофільми їхні виборці. А ми більше не збираємося порушувати договірні зобов'язки. Ми цінуємо стосунки з фірмою «Бі енд ейч». Саме вона сьогодні опинилася у полі зору через вищезгадані інцидент. Найголовніше у цій історії — зберегти напрацьовані роками стосунки з фірмою-постачальником.

- Яка сьогодні вартість квитка?

- Квитки дорогі — 60 гривень. Але у нас діє система знижок для студентів, школярів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці. Наприклад, школярі після варті на Посту №1 — біля Вічного вогню, дивляться фільми за 10 гривень ще й отримують на додачу коктейль. А до недавніх пір ціна квитка для них складала взагалі 5 гривень. Ми хоч і є комунальним підприємством, але — на господарчу. Тому самі регулюємо як ціни на квитки, так і знижки. Ми завжди готові до співпраці з севастопольською Радою ветеранів, а також є спонсором деяких міських заходів.

Отже, як я зрозуміла з розмови з директором севастопольського комунального об'єднання «Кіносвіт» Надією Нікітіною, господарюють вони досить вдало й псувати договірні стосунки з фірмами-постачальниками більше не збираються. А значить, всі розмови про якусь там мовну опіку севастопольців — чистінької води лукавство. Як тільки під загрозою опинилися договірні стосунки, що приносять чималі дивіденди, бажання «догодити городянам» миттєво зникло. Комерції з політикою частіше — не по дорозі.

Неважко віднайти й дидактичну частину цієї історії: всі громадяни перебувають у певних договірних стосунках з державою. Невід'ємною частиною цих стосунків мають бути державні чинники. Серед них — мова. Якщо держава контролює-

тиме пункти цього договору хоч би так, як це роблять сьогодні комерційні структури, мовне питання перестане бути розмінною монетою.

За таких умов депутат Севастопольської міськради від фракції «Русский блок» Генадій Басов, який і роздмухав вищезгадану «кіношну» історію, будучи громадянином України, не зміг би без знання державної мови навіть балотуватися в місцеві депутати, а не те щоб підтримати чинник державності, як він це робить зараз.

Лідія СТЕПКО.

м. Севастополь.

ФОТОШТРИХ

ТАБАЧНИК ЗНОВУ НЕ ПОЛЮБИВ УКРАЇНСЬКУ МОВУ І СХИЛИВ ДО ЦЬОГО ПРЕЗИДЕНТА?

У вівторок у столичному Національному театрі ім. Івана Франка зібралися юні шанувальники й знавці української мови: школярки з бантами й у вишиванках, хлопці у краватках, курсанти в парадній формі. Там пройшла церемонія нагородження переможців XI Міжнародного конкурсу української мови імені Петра Яцика.

Цьогорічний конкурс уперше за свою історію стартував без наказу міністра освіти. Через що навіть опинився під загрозою зриву, та буквально за 8 днів до відкриття на сайті МОН урешті-решт з'явився лист чиновника Дмитра Табачника щодо його проведення. Не наказ, а саме лист, тобто рекомендація, не обов'язкова для виконання.

У відомстві Табачника пояснили, що конкурсом Яцика там не опікуватимуться, бо відповідатимуть за започаткований міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. Наказ про його проведення підписав президент Янукович, звісно, з подачі Табачника.

Табачник пояснив, що Міносвіти не опікується надалі конкурсом Яцика, бо, мовляв, МОН не має коштів на два конкурси, — розповідає виконавчий директор Ліги українських мекенатів, співголова координаційної ради Міжнародного конкурсу української мови ім. П.Яцика Михайло Слабошпицький. — Але ні разу за всі 11 конкурсів жодної живої гривні Міносвіти не надавало. Конкурс проводився цілковито коштом Ліги українських мекенатів. Усі премії фінансувала Ліга українських мекенатів. Тільки три роки тому було введено президентські стипендії для 14 учасників. А впродовж конкурсу премії одержують понад 1000 переможців і призерів різних етапів обласних і загальнонаціональних змагань.

— А чи просили ви кошти в міністерства? — цікавимося в пана Слабошпицького, адже чиновники Міносвіти в кулуарних розмовах запевня-

ли, що організатори конкурсу хотіли від освітнього відомства саме грошей. — Ми ніколи не просили коштів. Це позиція Ліги, щоб бути незалежними. Нам потрібна організаційна підтримка. Ми брали конкурс на себе. Як прийняли цей бюджет у 780 тисяч гривень, так по сьогодні ми його забезпечуємо. Бували випадки, коли ми просили МОН звільнити від оподаткування премії переможців. Або прохали Міносвіти чимось відзначити вчителів, чиї учні стали переможцями. Але нічого з того не вийшло.

Організатори конкурсу імені Яцика не проти конкурсу Шевченка. Кажуть, навпаки, ситуація з українською мовою зараз така, що потрібна сотня різних заохочувальних змагань на підтримку української мови. Але чорт, як то кажуть, ховається в деталях. Конкурс імені Шевченка — не є конкурсом виключно української мови. У нього інша філософія. В указі Януковича зазначено, що цей конкурс спрямовано «на підвищення рівня знань з української мови і літератури, рідних мов і літератур, виховання в молодого покоління любові до мов Українського народу, забезпечення їх всебічного розвитку». Що Віктор Федорович вклав у неологізм «мови Українського народу» залишається тільки здогадуватися... Та в будь-якому разі, українською, м'яко кажучи, тут вирішили не обмежуватися.

Але треба віддати належне піарникам Табачника — не погано попрацювали, обравши для назви конкурсу беззаперечний бренд українськості — ім'я Шевченка.

Жоден представник міністерства на церемонії нагородження переможців так і не з'явився. І вперше дипломи переможців діти отримували без підпису міністра.

— Річ у тім, що в Табачника є проблеми з українською мовою — він її не любить, — каже виконавчий директор

Ліги українських мекенатів. — І ми не вважали за потрібне, щоб його прізвище там було.

Першим юних знавців української мови вітає і благословляє Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

— Дивно, маємо державу, а повинні ще турбуватися про відродження своєї рідної

мови нагородження опозиціонерка Юлія Тимошенко. Але начебто захворіла. Від її імені юних переможців вітає голова Спілки письменників України, біотівець Володимир Яворівський.

Та справжньою зіркою свята виявився лідер гурту «Тартак» Сашко Положинський. Співак на власному прикладі розповідав молоді їхньою

мовою, без офіціозу і повчання, що українська мова — це модно й часом ще й доволі вигідно. — У 15 років, ще за часів Радянського Союзу, я потрапив у військовий інтернат — привіт ліцеїсти! — І там мене, українського хлопця, вчили постійно спілкуватися російською мовою, — розповідає Сашко. — Відтоді кілька років я переважно спілкувався російською. Але потім фести-

кми письменників у повному складі, я не бачив там тисячі вчителів української мови, своїх колег-артистів, які співають українською. А ми всі зоробляємо на життя українською мовою. Ми не додумалися, що треба захистити її, в певний момент вийшовши на протестні акції. І коли зараз кажуть гарні слова, як добре, що Юлія Тимошенко підтримала конкурс своєю премією, згадаймо, як вона

управління освіти і науки Луганської облдержадміністрації урочисто нагородило подяками, грамотами та цінними подарунками. Учасники з'їзду зазначили, що захід проходить також для шанування пам'яті Тараса Шевченка напередодні річниці з дня перепоховання Кобзаря, що відзначається в Україні 22 травня. Луганські плекарники української мови відвідали його музей у Нижньодуванській загальноосвітній школі та посадили калину на честь шанування пам'яті Кобзаря.

НА ЛУГАНЩИНІ ПРОЙШОВ З'ЇЗД ГУРТКІВ ПЛЕКАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

19 травня у Сватівському районі на Луганщині відбувся IX обласний з'їзд гуртків плекання української мови. Про це УНІАН повідомили в пресслужбі обласної державної адміністрації.

Близько 200 учнів та вчителів з усіх міст та районів Луганської області зібралися у Нижньодуванській загальноосвітній школі для того, щоб поділитися набутками у вивченні української мови та культури.

У роботі IX обласного з'їзду взяли участь члени кращих гуртків плекання української мови, їх керівники та вчителі української філології навчальних закладів області. Найбільш активних з них

«підтримувала» українську мову, запрошуючи антиукраїнських виконавців на свої промоконцерти перед виборами. Якщо ми перед молоддю тут розповідаємо, що ми за українську мову, то ми повинні бути за неї не лише на сцені, а й у житті.

Зал вибухнув оваціями. Депутати спохмурніли. Незважаючи на перешкоди, XI конкурс ім. Яцика відбувся. Організатори переконані, що буде дванадцятий. Але загрози все ж таки вбачають насамперед у організаційній підтримці.

— У нас немає на церемонії дітей із Києва... Не дають. І доволі в оригінальний спосіб — перенесли на сьогодні тестування, отже, не можна відривати дітей, — розповідає Слабошпицький. — Ми запросили тільки столичні навчальні заклади, які не підпорядковуються Міносвіти, і переможців.

Припускають, що, можливо, не виплачуватимуть президентські стипендії переможцям. Але їх не так уже й багато, порівняно з кількістю премій Ліги українських мекенатів.

— У попередніх конкурсах кожного року було до 5 мільйонів учасників. Це щось та й значить, — каже Слабошпицький.

* * *

Ми не хотіли зводити «не-любів» пана Табачника до української мови лише до якихось ідеологічних чи політичних мотивів. Усе може виявитися набагато банальніше... Конкурс організувати — це ж не ремонт у міністерстві проводиться. Ліга мекенатів — відкати не дає. Що візьмеш з української мови?

Анна ЯЩЕНКО.

<http://www.unian.net>

«НІЧ МУЗЕЇВ» У «ТЮРМІ НА ЛОНЦЬКОГО» ЗІБРАЛА ПОНАД ТИСЯЧУ ВІДВІДУВАЧІВ

Близько 1120 львів'ян та гостей міста стали учасниками акції «Ніч музеїв», в Національному музеї-меморіалі жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького». В цю ніч тюрма відчинила підвали та карцери, зустрічала гостей творчими проектами та кількома кінозалами.

Урочисті заходи розпочалися 18 травня у повітряній колишньої в'язниці, де керівник Центру військового капеланства УГКЦ і настоятель храму св. Петра і Павла о. Степан Сус відслужив панахиду за жертвами політичних репресій. До громади звернулася Ірина Калинець та члена наглядової ради музею Мейлох Шейхет. В цей день колектив «Тюрма на Лонцького» також вручив пам'ятні відзнаки людям, які допомагали нам у становленні музею.

Директор музею Руслан Забілий наголосив: «Опираючись на минулу допомогу та партнерство будемо нові плани на майбутнє, щоб ширше доносити правду про героїчну і трагічну історію нашого народу не тільки до української громадськості, але й до світової спільноти. Тільки спільними зусиллями ми збережемо нашу національну пам'ять, зробимо Україну

близькою і зрозумілою Європейським державам».

Інструментальна концертна частина «Ночі музеїв» розпочалася засвіченням лампад на вікнах у приміщенні колишнього слідчого ізолятора НКВД-КГБ, де при Стелі пам'яті струнний квартет Тараса Менцінського виконав музику репресованого українського композитора Василя Барвінського.

Відтак відчинилися міжповерхові ґрати і сотні відвідувачів змогли увійти до підва-

льних приміщень, карцерів, м'якої камери і на власні очі побачити страшні в'язничні умови.

Гостей вітали співом Софія Федина та хор «Нескорені» під керівництвом п. Богдани Сімович, члени якого свого часу сповна зазнали політичних репресій радянської влади. Андрій Брода, Зоряна Дудар, Марти Карапінка та Тарас Менцінський виконали «Reminiscence» Ганни Гаврилець у перекладі для струнних.

В унікальному поетичному діалозі відомих поетів-«шістдесятників» Ігоря та Ірини Калинців відвідувачам музею пошалося почути поетичний цикл, що його Ігор Калинець написав навесні 1972 року з присвятою арештованим поетам і побратимам, але до цього часу іще ніде не публікував (один із варіантів цієї самвидавної дисидентської книжки зберігається серед інших у фондах музею, але під час «Ночі музеїв» охочі змогли перегорнути сторінки цих раритетів).

На другому поверсі музею з великого екрану

ZIK
ZIK/Marijan Strpljanec

кінозалу та із менших екранів, встановлених в окремих камерах нон-стоп демонстрували музейну колекцію відеозаписів спогадів учасників визвольного руху. Відеоряд доповнила декламація сторінок автобіографічного роману «В полоні зала» Михайла Масютка — найстійкішого із арештованих влітку 1965 року в «Тюрмі на Лонцького» письменників.

«Ніч музеїв» дозволила заповнити простір третього поверху як статичними концептуальними інсталяціями, так і рухомою відеопроєкцією зображень птахів, чії перелоти лягали на хвилі сумовитого флейтового соло Божени Корчинської. Мультимедійний проект художника Володимира Стецьковича «Клітка» яскраво задемонстрував, яким чином в'язничне приміщення може вдало резонувати із творчими рефлексіями на тему свободи за-

собою сучасного мистецтва.

Зрештою, під час «Ночі музеїв» у «Тюрмі на Лонцького» саме молодь сповна показала свій творчий запал: юні барди співали у камерах пісні під гітарний супровід, аматори історичної реконструкції із товариства «Пам'ять», перебрані в радянські форми, демонстрували неабиякий акторський хист.

На першому поверсі в'язниці, де реконструйовано інтер'єр кабінету слідчого та фотолaboratorії, стояла черга із відвідувачів, охочих побути «на допиті».

О 22:30 нічне львівське небо освітив нічний кінозал «оупен-ейр», де реконструйовано інтер'єр кабінету слідчого та фотолaboratorії, стояла черга із відвідувачів, охочих побути «на допиті».

Прес-центр Центру досліджень визвольного руху.

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

ТРАВЕНЬ
23

1920 р. — помер графік Георгій Нарбут, український художник-графік, ілюстратор, автор перших українських державних знаків (банкнот і поштових марок). Один з засновників і ректор Української Академії Мистецтв.

1938 р. — від руки московського агента загинув полковник Армії УНР Євген Коновалець, командир корпусу Січових стрільців, начальний командант УВО, голова Проводу українських націоналістів.

24

1882 р. — народився Кирило Стеценко, український композитор, хоровий диригент, музичний, громадський діяч

1964 р. — народився Олег Скрипка, український музикант і співак.

1973 р. — народилася Руслана Лижичко, українська співачка, народна депутатка.

1742 р. — у Яссах в Румунії помер Пилип Орлик, гетьман України (у вигнанні) в 1710-1742 роках, сподвижник Івана Мазепа, автор першої в світі Конституції, письменник і поет.

25

1936 р. — розпочався львівський «процес Бандери» проти членів Крайової Екзекутиви ОУН та інших членів ОУН, що почався у Львові 25 травня 1936 року, був завершений Варшавського процесу. Головною статтю в обох процесах був Крайовий провідник ОУН у 1933-34 роки Степан Бандера, який своєю особистістю обом процесам надав особливого характеру.

1630 р. — козацький отаман татарського походження Тарас Трясило під Переяславом розбив польських загарбників. У червні повстанці примусили польського гетьмана С. Конєцпольського підписати угоду в Переяславі.

1709 р. — москвини зруйнували Чортомлицьку Січ.

1973 р. — у Києві почався перший Всесоюзний фестиваль мистецтв «Київська весна».

1996 р. — у Києві відновлений пам'ятник княгині Ользі, зруйнований у 1919 році.

26

1648 р. — Козацьке військо на чолі з Богданом Хмельницьким здобуло перемогу над польською армією в битві під Корсунем.

1954 р. — нове селище під Севастополем названо Хмельницьким.

1956 р. — у Севастополі відкрито пам'ятник герою першої оборони Севастополя, уродженцеві Вінниччини матросу Петру Кішці.

1957 р. — народився Богдан Бенюк, український актор театру і кіно, народний артист України.

27

1989 р. — у Львові відбулася установча конференція товариства «Меморіал». Головою було обрано академіка Ігоря Юхновського.

971 р. — загинув у бою з печенігами великий князь Київський Святослав.

ПАРЛАМЕНТ ГРУЗІЇ ВИЗНАВ ЗНИЩЕННЯ ЧЕРКЕСІВ В РОСІЇ ГЕНОЦИДОМ

Парламент Грузії ухвалив резолюцію про визнання геноциду черкеського народу царською Росією під час війни 1763-1864 років.

"За" проголосували 95 депутатів, у присутності представників черкеської діаспори, запрошених на засідання. Проти ухвали виступила парламентська опозиція.

Текст резолюції цитує Новини Грузія: "Резолюція парламенту Грузії про визнання геноциду черкеського народу, здійсненого Російською імперією, з урахуванням колоніальної політики на Кавказі в період від 1763 по 1864 роки, коли з боку політичного і військового керівництва Росії наперед було заплановане і здійснене етнічне чистення черкеських територій, а на ці території цілеспрямовано було здійснено заселення інших етнічних груп.

- з урахуванням того, що в результаті неодноразових карально-військових експедицій фізично було знищено або вигнано з батьківщини більше 90% черкесів;

- з урахуванням багатьох офіційних документів Росії, в яких підтверджені агресивні дії російських підрозділів під час Кавказької війни, якими є штучно влаштовані голодування й епідемії серед мирного населення, які ставили за мету фізичне знищення черкесів;

- з урахуванням ухвали Верховної Ради Кабардино-Балкарії від 7 лютого 1992 №977 ХІІ В "Про обурливий факт геноциду адигейців (черкесів) під час російсько-кавказької війни", а також історично правової політичної оцінки цієї війни, парламент Грузії ухвалює:

1. Визнати масове знищення черкесів (адигейців) під час Російсько-кавказької війни та їх насильне вигнання з історичної батьківщини актом геноциду на основі "Конвенції про закони і звичаї сухопутної війни (Гаага, 18 жовтня 1907 р.)" та "Конвенції про попередження злочину геноциду і покарання за нього (ООН, 9 грудня 1948 р.)".

2. Визнати біженцями черкесів (адигейців), депортованих під час Російсько-кавказької війни та в подальший період, на основі "Конвенції від статусу біженців" (ООН, 28 липня 1951 року).

Організації, пов'язані з черкеською діаспорою за кордоном, стверджують, що неодноразово зверталися до російських органів влади з проханням визнати цю проблему, але їх звернення ні до чого не привели, зауважує Бі-бі-сі.

18 травня 2011 року Світовий конгрес українців (СКУ) закликав європейське співтовариство вимагати від владних структур України негайного засудження всіх форм прославлення сталінізму та пропагування символів комуністичного тоталітарного режиму.

У своєму листі СКУ звернув увагу на те, що від 11 травня 2011 року Україна розпочала головування в Комітеті міністрів Ради Європи, а у 2013 році очолюватиме ОБСЄ. Світовий конгрес українців наголосив на важливості, щоб ці інституції очолювали держави, які підтримують і прагнуть до європейської візії суспільства, базованого на принципах демократії.

Українці світу, посилюючись на ряд декларацій та резолюцій в яких Європа засуджує сталінізм, наголошують: «фундаментальні пан'європейські ідеали були виплекані протягом спільної історії Європи, зокрема, в 20-му столітті. Вони включають свободу, верховенство права, повагу до людських прав та, як наслідок, відкинення тоталітарних режимів минулого і сучасного».

Зважаючи на важливу символічну роль України як нині головної держави в Комітеті міністрів Ради Європи та в майбутньому — ОБСЄ, а також на європейську опозицію тоталітаризму, що віддзеркалюється у вищезаз-

ваних деклараціях та резолюціях, СКУ закликає європейське співтовариство вимагати від владних структур України негайно засудити всі форми прославлення сталінізму та припинити пропагування символів комуністичного тоталітарного режиму.

«У іншому випадку це підірве міцно вкорінену політику та основні засади Європейського Парламенту, Ради Європи та ОБСЄ, скеровані на засудження всіх форм тоталітаризму в минулому та протистояння будь-якому неототалітаризму», — наголошує

ДІАСПОРА ПРОСИТЬ ЄВРОПУ ЗУПИНИТИ РЕАБІЛІТАЦІЮ СТАЛІНІЗМУ В УКРАЇНІ

Президент СКУ Євген Чолій.

Відповідні офіційні звернення Світовий конгрес українців надіслав Президенту Європейського Парламенту Ежи Бузеку, Президенту Європейської Ради Герману ван Ромпею, Президенту Європейської Комісії Жозе Мануелу Баррозу, генеральному секретарю Ради Європи Торбйорну Яглану, чинному голові ОБСЄ Аудрону Ажубалісу, єврокомісару з питань розширення та політики сусідства Стефану Фюле, голові делегації Європейського Парламенту до Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна Павелу Ковалю, голові Підкомітету Європейського Парламенту з питань прав людини Гейді Гауталі, комісару Ради Європи з прав людини Томасу Гаммарбергу та директору Бюро демократично-людських прав ОБСЄ Джанезу Ленарчику.

Сімферополь, 9 травня 2011 р.

Повна версія листа на сайті СКУ: <http://ukrainianworldcongress.org/news.php/news/550>

* * *

Світовий конгрес українців (СКУ) є міжнародною координаційною надбудовою українських громад діаспори. СКУ представляє інтереси більше 20 мільйонів українців та об'єднує в своєму складі українські організації із 32 країн світу. Заснований у 1967 році, СКУ був визнаний неурядовою організацією у Економічній та Соціальній Раді Організації Об'єднаних Націй у 2003 році.

ВР ВІДМОВИЛАСЯ ЗАСУДЖУВАТИ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПУТІНА ПРО РОЛЬ УКРАЇНИ У ВВВ

Верховна Рада відмовилася засудити заяву прем'єр-міністра Росії Володимира Путіна про роль України у Великій Вітчизняній війні.

За прийняття відповідного проекту постанови № 7493 проголосували 97 депутатів за мінімально необхідних 226.

У заяві парламенту, яку він відмовився зробити, пропонувалося відзначити, що висловлювання Путіна, який заявив 16 грудня, що СРСР і без України переміг би у війні, нівелюють роль України і українського народу у визволенні світу від фашизму, зменшують український внесок у перемогу.

Цією заявою пропонувалося попросити владу Росії не спекулювати на гуманітарних темах і закликати керівництво Росії з повагою ставитися до трагічних сторінок історії України.

Відхиливши проект постанови, Рада також відмовилася звернутися до російської влади з закликом будувати двосторонні відносини виключно на основі глибокої взаємоповаги і рівноправного партнерства. Як повідомлялося, 16 грудня Путін заявив, що

СРСР переміг би у ВВВ і без України.

Варто зазначити, що Міністерство закордонних справ України розцінило цю заяву російського прем'єра як його особисту позицію і не визнав за необхідне дати йому офіційну оцінку.

Українські новини.

ТИМ ЧАСОМ...

МЕДВЕДЕВ ДАВ ЛИТВИНУ ОРДЕН

Голову Верховної Ради України Володимира Литвина нагороджено Орденом дружби «за значний вклад у розвиток та укріплення відносин дружби та співробітництва між Російською Федерацією та Україною».

Як повідомили УНІАН у прес-службі Верховної Ради України, від імені Президента Російської Федерації Дмитра Медведева нагороду вручив голова Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Сергій Міронов у понеділок на 36-му пленарному засіданні Міжпарламентської асамблеї держав-учасниць СНД у Санкт-Петербурзі.

В.Литвин, висловлюючи вдячність за високу нагороду, зазначив, що це є «свідченням і підтвердженням значення парламентів, які відіграють все більш вагому роль у розвитку та укріпленні співробітництва на пострадянському просторі»...

МІКА НЬЮТОН ПОСІЛА ЧЕТВЕРТЕ МІСЦЕ НА «ЄВРОБАЧЕННІ-2011»

Переможцем «Євробачення-2011» став дует з Азербайджану Ель/Нікі (Нігар Джагал та Ельдар Гасімов) з пісню Running Scared, який отримав 221 бал.

Представниця від України Міка Ньютон з пісню Angel посіла четверте місце (159 балів).

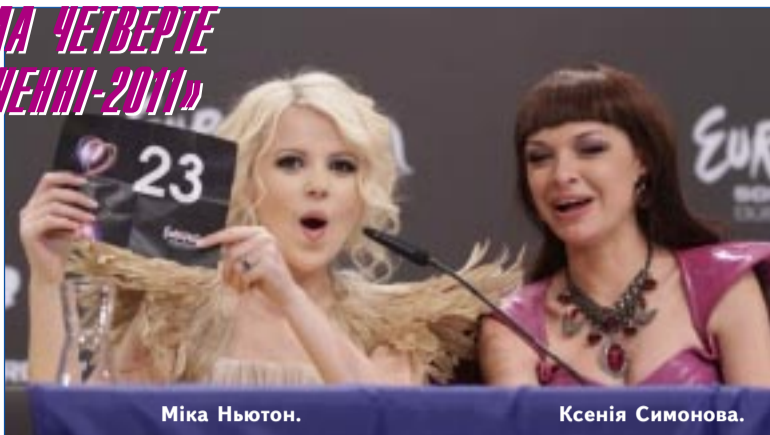
На друге місце вийшла Італія (189 балів), а на третє - Швеція (185 балів).

Україна отримала 12 балів від Вірменії, Словаччини, Азербайджану, 10 балів - від Росії, Грузії, Білорусі, 8 балів - від Болгарії, Молдови, 7 балів - від Італії, Македонії, Туреччини, Греції, Португалії, Ізраїлю, 6 балів від Словенії, Сербії, 5 балів від Кіпру, Хорватії, 4 бали від Мальти, 3 бали від Албанії, 2 бали від Польщі, Швеції. Загалом у «Євробаченні-2011» узяли участь 43 країни.

У свою чергу Україна віддала 12 балів Грузії, 10 - Азербайджану, 8 - Росії, 7 - Молдові, 6 - Греції, 5 - Франції, 4 - Угорщині.

* * *

На пісенний конкурс "Євробачення" продюсер співачки Міки Ньютон Тимофій Нагорний витратив 550 тисяч доларів. Про це він розповів в аеропорту "Бориспіль", куди прилетів з німецького Дюссельдорфу.

Міка Ньютон.

Ксенія Симонова.

"На конкурс ми витратили 550 тисяч доларів. Спеціалісти мені казали, що з такими мінімальними затратами зайняти 4 місце майже нереально", - сказав він.

"З мінімальними затратами ми отримали максимальний результат. Знаю, що росіяни, від яких на конкурс поїхав Олексій Воробйов, витратили 10 мільйонів євро. Але їхній представник навіть у десятку не ввійшов", - додав Тимофій Нагорний.

"На оплату готелів, купівлю квитків та піротехніку пішло близько 200 тисяч доларів. Без цього неможливо обійтись. Інші гроші пішли на промоакції та піар", - поділився продюсер.

Грошей у держави Нагорний не просив. "Євробачення" це не комерційний конкурс. Ми не могли про-

сити грошей у держави, коли їм немає чим виплачувати пенсії. Вирішили самі робити щось для України, а не чекати допомоги", - наголосив він.

Нагадаємо, Альоша, яка представляла Україну на "Євробаченні" 2010 року, витратила на участь у конкурсі близько 500 тис. доларів, Ані Лорак 2008-го - до 2 мільйонів доларів.

<http://gazeta.ua>

На фото: розкрити основну ідею пісні "Ангел", яка була виконана англійською мовою, українській співачці на сцені допомагала художниця пісочної анімації, переможниця шоу-конкурсу «Україна має талант» (2009 р.), наша землячка з Євпаторії Ксенія Симонова.

18 ТРАВНЯ - ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ МУЗЕЇВ

ВІТАННЯ МІНІСТРА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ МИХАЙЛА КУЛІНЯКА ПРАЦІВНИКАМ МУЗЕЇВ УКРАЇНИ

Шановні музейні працівники! Прийміть сердечні вітання з нагоди професійного свята - Міжнародного дня музеїв!

Український народ у всі часи відзначався винятково шанобливим ставленням до свого минулого. Саме музеї, як культурно-освітні та науково-дослідні заклади здійснюють благородну і, водночас, відповідальну місію, спрямовану на збереження, популяризацію та примноження інтелектуального скарбу нації.

Україна володіє безцінними музейними колекціями - археологічними, історичними та художніми. І забезпечення широкого доступу до цих колекцій, їх збереження, збагачення духовного потенціалу суспільства - основні складові вашої професійної діяльності.

Сьогоднішнє свято - ще одна нагода подякувати за ваш внесок у розвиток вітчизняної культури, за вашу щоденну працю, високий професіоналізм та відданість обраній справі.

Переконаний, що спільними зусиллями, спрямованими на зміцнення та розширення професійних контактів, консолідацію музейного співтовариства, ми досягнемо значних результатів у розвитку музейної справи.

Нехай міцне здоров'я, невичерпна енергія та творча наснага завжди будуть вашими супутниками.

Міністр Михайло КУЛІНЯК.

У КРИМУ ВІДЗНАЧИЛИ НАЙКРАЩІ МУЗЕЇ ПІВОСТРОВА

16 травня в Сімферопольському художньому музеї відбулося урочисте зібрання, присвячене Міжнародному дню музеїв та підведенню підсумків ІІІ Республіканського конкурсу в музейній сфері АР Крим за 2010 рік.

Продунали вітання від гілок влади автономії, відбулося нагородження лауреатів Республіканського конкурсу. У ньому взяли участь 67 робіт з 24 музеїв Криму. Переможці визначалися у 15 номінаціях. Ряд музейних установ було відзначено нагородами Міністерства культури і мистецтв АР Крим, Міністерства курортів і туризму АР Крим, Міністерства освіти і науки АР Крим.

Судацька фортеця.

Серед нагороджених «Гран-прі»: Євпаторійський краєзнавчий музей, КРУ «Керченський історико-культурний заповідник», музей «Судацька фортеця», КРУ «Алупкінський палацово-парковий музей-заповідник», Севастопольський художній музей імені Крошицького, Ялтинський історико-літературний музей, КРУ «Коктебелський заповідник «Кіммерія М. О. Волошина».

Прес-служба Постійного Представника Президента України в АР Крим.

* * *

Дорогі друзі! Прийміть сердечні вітання з нагоди Всесвітнього Дня музеїв - свята, яке відзначається в 150 країнах світу та об'єднує працівників музейної справи, науковців, цінителів і шанувальників мистецтва, всю прогресивну громадськість.

Збираючи і зберігаючи пам'ятники матеріальної і духовної культури, сприяючи соціальній гармонії у суспільстві, музеї ведуть велику науково-освітню та виховну роботу на ниві культурного обміну, збагачення культур, розвитку взаєморозуміння, співробітництва й миру між народами.

Крим має унікальну культурну спадщину. Це безцінна скарбниця національного мистецтва, археологічних знахідок, предметів життя і побуту народів, історія і традиції яких уходять коріннями у глибину тисячоліть. Розвиток музейної справи, дбайливе ставлення до безцінних експонатів та колекцій є гідним внеском у світову культуру.

Дозвольте від широкого серця подякувати вам, шановні працівники музеїв, за ваш високий професіоналізм, самовідданість, подвижництво та відданість справі.

Бажаю міцного здоров'я, щастя, благополуччя, наснаги й натхнення та подальших успіхів у вашій благородній діяльності.

З повагою, Перший заступник Постійного Представника Президента України в АР Крим В. Т. ПЛАКІДА.

МУЗЕЙ АНТРОПОЛОГІЇ ВІДКРИЛИ В СЕВАСТОПОЛІ

У Севастополі у всесвітній день музеїв на території екопарку «Лукомор'я» відкрили музей антропології, присвячений культурі корінних народів Америки, повідомила УНІАН науковий керівник музею Рита Козунова.

В музеї зібрані справжні зразки мистецтва майя, ацтеків та інших народів, копії відомих пам'яток стародавньої Мексики і Перу, предмети побуту, музичні інструменти індіанців. За словами Р. Козунової, ідея створити музей, подібного якому немає в Європі, належить господареві «Лукомор'я» Миколі Помоголову. Унікальність музею полягає в тому, що в ньому відтворена жива екосистема, в якій зародилися і розвивалися стародавні цивілізації. «Це куточок мексиканських джунглів із живими ліанами, живими тропічними птахами», - сказала вона.

Експозицію доповнюють фотографії, фільми і етнічна музика. Як зазначила Р. Козунова, музей розвиватиметься, в планах - експозиції, що розповідають про народи Північної та Південної Америки.

ПОКЛАДЕНО КРАЙ НИЩЕННЮ НАЦІОНАЛЬНОГО НАДБАННЯ

Сьогодні зроблено справу справді загальнонаціонального значення - підпис Президента України під законом про заборону малої приватизації приміщень бібліотек, книгарень, державних видавництв поклад крам безжалюно нищення національного надбання.

Виведено з-під загрози приватизації, видворення, ліквідації тисячі бібліотек, сотні книгарень, десятки видавництв. Це, безумовно, значна передумова розвитку національної культури, літератури. У цьому також є ознака того, що суспільство нарешті викинується від тяжкої хвороби - байдужості влади до потреб тих, хто її поставив - громадян.

Виникає лише питання, чому це сталося аж на двадцятomu році існування держави. Чому ті, хто так багато говорив про «націю», «мій народ», «історичну пам'ять», пропускали повз вуха воляння про допомогу й захист, коли

державна, творчі колективи втрачали приміщення, а зрештою - й самі видавництва, поліграфічні підприємства, а на їх місці поспіль поставали вже приватні ресторани, бутики, казино та масажні салони?

Жаль, що втрачено так багато і безповоротно. Приміром, у столиці зникли або опинилися під загрозою закриття видавництва «Мистецтво», «Музична Україна», «Урожай», «Українська енциклопедія імені Миколи Бажана», головна редакція «Книги пам'яті України», журнали «Соняшник» і «Веселка», книжкові магазини «Сяйво», «Знання», «Абзац», «Планета», «Дружба», «Методична книга», «Технічна книга», «Сучасник», «Сузір'я», «Спортивна книга», «Пропагандист», «Поезія», «Медична книга» та ін. Винні вони були лише в одному - їхні приміщення стояли в центрі.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича.

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

17 травня відсвяткував ювілей головний редактор журналу «Світ дитини» Ярослав Лемик. Завдяки турботам меценатів у Севастополі педагоги, діти і їхні батьки знайомі з цим унікальним теплим і добрим літературно-мистецьким журналом.

Союз Українок м. Севастополя та вчителі української мови і літератури просять передати найкращі побажання шановному п. Ярославу Леміку.

Хай лише вдячністю повертається добро, яке ви даруєте усім українським дітям і батькам!

Хай Вас Господь Бог благословляє щастям-здоров'ям!

На фото (справа наліво): Ярослав Лемик (директор видавництва «Світ дитини»), Василь Косів (заступник міського голови з гуманітарних питань), Роман Василик (професор, зав. кафедрою сакрального мистецтва Львівської академії мистецтв).

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ - У БІБЛІОТЕЦІ!

Чергова зустріч Олени Осмінкіної з читачами КРУ «Дитяча бібліотека ім. В. Н. Орлова» відбулася напередодні дня народження поетеси - частого і бажаного гостя бібліотеки.

Олена Федорівна - член Союзу російських, українських і білоруських письменників, Національної спілки журналістів України, Лауреат міжнародних фестивалів «Пристань менестрелів» і «Чеховська осінь», автор 2-х поетичних книг «Дзеркало душі» та «Уроки доброї казки».

Творчу зустріч з юними читачами О. Осмінкіна почала з уривка з вірша про якість, якими повинен володіти поет:

У поета серце птиці,
Что трепещет, рвется в небо
И ложится на страници
Строчкой нового сонета.

У розмові з підлітками поетеса торкнулася найважливіших питань, відповіді на які намагаються знайти як любителі поезії, так і автори-початківці. Разом з Оленою Федорівною учасники зустрічі визначили методи, закони віршуння, які використовуються поетом у творчій роботі. Звертаючись до улюбленого жанру - байки, Осмінкіна зупинилася на відмінностях цього жанру від вірша на прикладі своїх поетичних байок: «Стіл і Табуретка», «Яблуко», «Шипшина», «Скрипка і смичок». Поетеса познайомила підлітків з основними видами строф і рим, а також із джерелами пошуку нових свіжих

співзвуч у поезії.

Живий інтерес читачів викликали прочитані Осмінкіною вірші: «Літо в ситці квітчастої сукні...», «У Гурзуфському будинку Ришельє», «Вечір», поетичні замальовки пір року, «Вік швидкостей і швидкого зв'язку...».

Не залишила байдужими підлітків пісня «Весняний Сімферополь» на слова О. Осмінкіної та музику М. Бондарчика, яка супроводжувалася переглядом відеоряду.

«Байдужа людина поетом не стане», - стверджує Олена Федорівна. Творчу людину повинні цікавити багато тем, пов'язаних з при-

родою, суспільством, людськими взаєминами. Вона повинна вміти висловлювати свої думки за допомогою мови поезії, використовуючи різноманітні художні засоби.

Зустрічі юних читачів з творцями книг розширюють кругозір дітей, розвивають їхні творчі здібності, дають їм можливість більше дізнатися про творчість кримських письменників, а також про методи і прийоми літературної праці. А письменникам дають прекрасну можливість поділитися своїми першими пробами у віршунні, отримати пораду і допомогу.

В. Б. КОВАЛЕНКО,
заступник директора дитячої бібліотеки ім. В. Н. Орлова.

«ПОДАРУЙ ДИТИНІ КНИГУ!»

Кримський республіканський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з 16 по 31 травня 2011 року проводить щорічну благодійну акцію зі збирання художньої літератури й канцелярських товарів «Подаруй дитині книгу!». Збір книг і канцелярських товарів проводиться у вищих навчальних закладах, дитячих дошкільних установах і школах м. Сімферополя для

дітей віком від 2 до 14 років. Усі зібрані книги й товари будуть передані вихованцям Республіканського навчального закладу «Чеботарська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат І-ІІ ступенів» (Сакський район), соціальним закладам Автономної Республіки Крим. Акція присвячена до Міжнародного дня захисту дітей.

Додаткова інформація за телефонами:
(0652)24-10-65; 25-60-70.